

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“

Finansinės ataskaitos
už metus, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d.

TURINYS

	Puslapis
Informacija apie Bendrovę	3
Tarybos ir Valdybos pranešimas	4–6
Pareiškimas apie Vadovybės atsakomybę	7
Finansinės ataskaitos:	
Bendrųjų pajamų ataskaita	8–9
Finansinės būklės ataskaita	10–11
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	12
Pinigų srautų ataskaita	13
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	14–58
Nepriklausomo auditoriaus išvada	59–60

INFORMACIJA APIE BENDROVĒ

Bendrovės pavadinimas	„Gjensidige Baltic”
Teisinis statusas	Draudimo akcinė bendrovė
Registracijos numeris ir data	5000 321 0451 1994 m. rugpjūčio 15 d. Komerciniame registre perregistruota 2004 m. gruodžio 29 d. ir 2007 m. gruodžio 28 d.
Adresas ir kontaktai	Brīvības iela 39, Rīga, Latvija, LV – 1010 Telefonas +371 6711 2222, Faksas +371 6710 6444 El. paštas info@gjensidige.lv www.gjensidige.lv
Valdybos nariai ir jų pareigos	Mats Gottschalk, valdybos narys nuo 2014 m. kovo 28 d. Kaare S. Østgaard, valdybos pirmininkas nuo 2015 m. vasario 5 d. Hans Hanevold, valdybos narys nuo 2015 m. vasario 5 d. Martin Danielsen, valdybos narys nuo 2015 m. vasario 5 d. Sigurd Austin, valdybos narys nuo 2015 m. vasario 5 d. Tor-Erik Silset, valdybos narys nuo 2015 m. vasario 5 d. Kim Rud Petersen, valdybos pirmininkė iki 2015 m. vasario 4 d. Allan Kragh Thaysen, valdybos narys iki 2015 m. vasario 4 d. Thomas Berg, valdybos narys iki 2015 m. vasario 4 d. Cecilie Ditlev-Simonsen, valdybos narė nuo 2014 m. kovo 28 d. iki 2015 m. vasario 4 d. Katrīne Judovica, valdybos narė iki 2014 m. kovo 27 d. Anne Mari Kalager, valdybos narė iki 2014 m. kovo 27 d.
Stebėtojų tarybos nariai ir jų pareigos	Helge Leiro Baastad, stebėtojų tarybos pirmininkas Jorgen Inge Ringdal, stebėtojų tarybos narys Catharina Elisabeth Hellerud, stebėtojų tarybos narė
Ataskaitiniai metai	2014 m. sausio 1 d. – 2014 m. gruodžio 31 d.
Informacija apie akcininką	„Gjensidige Forsikring ASA“ (100 proc.) Reg. Nr. 938741700 Adresas: Schweigaards gate 21 NO-0191 Oslas, Norvegija
Informacija apie filialus	„Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas Adresas: T. Ševčenkos g. 21 LT-03111 Vilnius, Lietuva „Gjensidige Baltic“ Estijos filialas Adresas: Sõpruse pst 145, 13417 Talinas, Estija
Auditoriai	„SIA KPMG Baltics“ Vesetas street 7 Ryga, Latvija, LV-1013 Licencijos Nr. 55

STEBĖTOJŲ TARYBOS IR VALDYBOS PRANEŠIMAS

2014 m. „AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovė) toliau stiprino savo pozicijas Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinkoje. Bendrovės misija – saugoti klientų iš privačios ir komercinės rinkų gyvybę, sveikatą ir turtą, siūlant konkurencingus draudimo produktus. 2014 m. Bendrovė toliau dirbo produktų kūrimo, našesnių operacijų vystymo ir žalių reguliavimo srityse. Buvo pradėti keli IT investiciniai projektai, kurių metu pakeistos pasenusios operacinės sistemos ir užtikrinta atitiktis aukščiausiems saugumo standartams. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas draudimo produktų portfelio kokybei ir pelningumui bei darbui su apibrėžta draudimo rizika. Strategine veikla siekta sustiprinti pelningo augimo Baltijos šalyse pagrindą. Bendrovė veikia pagal daugiakanalę strategiją, kad užtikrintų ekonominių efektyvumą ir klientų patenkinimą. Platinimo modeliai leidžia klientams pasirinkti bendravimo su „Gjensidige“ būdą: telefonu, internetu ar asmeniškai. Klientų pasitenkinimas yra sistemiškai vertinamas. Išorės apklausos rodo padidėjusį „Gjensidige“ klientų patenkinimą.

Pastaruosius metus Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinka palaipsniui auga. 2014 m. Lietuvos ne gyvybės draudimo rinka padidėjo 8,7 proc. (šaltinis: Lietuvos Respublikos centrinis bankas), Latvijos – 7,96 proc. (šaltinis: Latvijos draudikų asociacija), Estijos – 6,1 proc. (šaltinis: Estijos statistika).

2014 m. Baltijos šalių rinkoje Bendrovės bendra pasirašytų įmokų suma sudarė 61,1 milijono eurų, palyginti su 68,0 milijonais eurų 2013 m. (bendra pasirašytų įmokų suma sumažėjo 10 proc.). Pelnas padidėjo dėl ataskaitiniais metais išaugusių tikslinių produktų pasirašytų įmokų sumos: draudimo nuo nelaimingų atsitikimų (16 proc.), kelionių draudimo (4 proc.), bendrosios civilinės atsakomybės draudimo (2 proc.) ir turto draudimo (1 proc.). Transporto priemonių įmokų linija dėl nepriimtina žemo bendro kainų lygio rinkoje smuko kur kas žemiau techninio kainų lygio: PVCAD – 21 proc., transporto priemonių KASKO draudimas – 8 proc. Šiuos rezultatus Bendrovė pasiekė naudodama pardavimo kanalus: tiesioginį pardavimą, internetą, agentų tinklus ir brokerius. Didžiausias dėmesys skiriamas technologijų plėtrai, paremtai platinimo kanalais, kaip antai pardavimu internetu, skambučių centrais ir naujų partnerių produktų platinimui paieška. Iš priemonių, kurios ataskaitiniais metais padėjo pasiekti gerų rezultatų, verta paminėti nuoseklų pagrindinių produktų linijų vystymą, informacinės sistemos programinės įrangos tobulinimą ir vystymą, pagrindinių platinimo linijų rizikos vertinimą. 2014 metais 43 proc. bendros pasirašytų įmokų sumos teko Latvijai (2013 m. – 42 proc.), 42 proc. – Lietuvai (2013 m. – 44 proc.), 15 proc. – Estijai (2013 m. – 14 proc.).

2014 m. didžiausią Bendrovės draudimo portfelio dalį sudarė vairuotojo civilinės atsakomybės draudimas – 35 proc., mažesnę dalis teko transporto priemonių (KASKO) draudimui – 24 proc. Trečią pagal apimtį Bendrovės draudimo portfelio dalį sudarė turto draudimas – 17 proc.

Bendrovės gautas pelnas po apmokestinimo sudarė 1,2 milijono eurų. 2014 m. iš bendrojo draudimo uždirtbos įmokos sudarė 62,3 mln. eurų, palyginti su 65,2 mln. eurų 2013 m., t. y., sumažėjo 4 proc. Bendrojo draudimo išmokos sudarė 42,8 mln. eurų, palyginti su 41,5 mln. eurų 2013 m., t. y., padidėjo 3 proc. Ataskaitiniais metais Bendrovė klientams išmokėjo 45,1 mln. eurų – 7 proc. daugiau nei praėjusiais metais (42,8 mln. eurų). Grynosios veiklos sąnaudos sudarė 19,6 mln. eurų, o tai yra 3 proc. daugiau nei 2013 m., kai jos sudarė 18,9 mln. eurų.

Siekdama sumažinti draudiko prisiimamą riziką, sustiprinti draudėjų interesų apsaugą ir atsivėlgdama į teisės aktų reikalavimus, Bendrovė didelį dėmesį skyrė perdraudimui ir bendrajam draudimui. 2014 m. kartu su patronuojančia bendrove „Gjensidige Forsikring“ Bendrovė padidino savo galimybes rizikos perdraudimo srityje, o tai pagerino jos konkurencingumą.

Sėkmingos operacijos, pardavimo veikla ir veiksminga vidaus kontrolė lėmė tai, kad 2014 m. sudėtinis sąnaudų rodiklis buvo 100,2 proc., palyginti su 92,3 proc. 2013 m. 2014 m. didžiausią įtaką rodikliui padarė sumažėję transporto priemonių draudimo pardavimai ir susidariusios nepalankios PVCAD įmokų aplinkybės.

Ataskaitiniais metais Bendrovės grynosios pajamos iš investicijų sudarė 1,7 mln. eurų, palyginti su 2,3 mln. eurų praėjusiais metais. 2014 m. finansinio turto grąža buvo 2,6 proc. Finansinio turto grąža skaičiuojama kaip grynujų finansinių pajamų ir išlaidų dalis vidutiniame investicijų portfelyje. 2013 m. šis rodiklis siekė 3,7 proc. 2014 m. pabaigoje Bendrovės investicijų portfelio vertė buvo 66 mln. eurų (palyginti su 74 mln. eurų 2013 m.). 2014 m. Bendrovė sėkmingai tęsė investicinę veiklą kartu su „SEB Wealth Management IPAS“, kuri atsakinga už investicijų portfelio valdymą. Bendrovės suformuotą investicijų portfelį sudaro banko depozitai, įvairių šalių ir korporacijų pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai, investicinių fondų investiciniai sertifikatai.

Per ataskaitinius metus Bendrovės specialistai tęsė draudimo produktų rinkodarą atitinkamose veiklos rinkose, panaudodami reklamas žiniasklaidoje, katalogus, dalyvaudami kituose viešuose renginiuose. Bendrovės specialistai reguliariai atlikdavo Baltijos šalių draudimo rinkos analizę, kuri padėjo jiems sudaryti einamuosius ir strateginius planus, parengti Bendrovės plėtros strategiją ir taktiką.

Valdyba patvirtino dividendų politiką. Ja yra paremtas dividendų pasiūlymas, pateiktas visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba siūlo neišmokėti dividendų už 2014 finansinius metus dėl planuojamų didelių investicijų į technologinę platformą Baltijos šalyse. 1,2 mln. eurų pelnas po mokesčių bus įtrauktas į Bendrovės nepaskirstytąjį pelną.

Bendradarbiavimo partneriai

Bendrovės veiksmi 2014 m. padėjo pratęsti bendradarbiavimą su draudimo brokerių bendrovėmis ir komerciniais bankais, o tai savo ruožtu žymiai pagerino bendrą Bendrovės veiklos rezultata. Bendrovė bendradarbiavo su visomis stambiomis brokerių bendrovėmis, veikiančiomis Baltijos šalių rinkoje.

Automobilių techninio aptarnavimo ir pardavimo tinklas pažymėtinas kaip antra pagal dydį bendradarbiavimo partnerių grupė, su kuria bendradarbiaujama aptarnaujant automobilių draudimą turinčius klientus, priimant jų prašymus dėl draudimo.

2014 m. Bendrovė didžiausią dėmesį skyrė naujų partnerių paieškai įvairiose pramonės šakose (kelionių, prekybos ir pan.), taip pat siūlė draudimo produktus, skirtus konkreitiems segmentų poreikiams patenkinti.

Strategija

Baltijos operacijų strateginis tikslas – ilginiui užtikrinti pelningą augimą. Ataskaitiniais metais didelė veiklos dalis pirmiausia buvo skirta draudimui, o išlaidų drausmė leido Bendrovei priartėti prie savo ambicingų finansinių tikslų, nustatytų 2018 metams.

Tikimasi, kad Bendrovė pasirašys daugiau sutarčių, o pasirašytų sutarčių įmokų suma padidės. Siekiant šio tikslo reikia lojalių ryšių su darbuotojais, klientais, partneriais ir visuomene.

Nauja Bendrovės organizacinė struktūra Baltijos šalyse buvo visiškai įgyvendinta 2013 m. Bendros funkcijos buvo sukurtos Išmokų, IT, Finansų, Teisės ir Žmogiškųjų išteklių departamentuose.

Siekiant 2015 m. biudžeto tikslų, didžiausias dėmesys bus skiriamas pagrindinėms produktų linijoms, pardavimo kanalų efektyvumui, tikslinių procesų gerinimui, klientų lojalumo programų tobulinimui. Planuojama toliau gerinti draudimo išmokų sprendimų procesą, kad jis būtų prieinamas klientams ir skaidrus, plėsti prašymų gauti išmoką pateikimo galimybes ir didinti draudimo išmokų administravimo efektyvumą. Pagrindinis dėmesys bus skiriamas investicijoms į IT sistemas, kurios leis išnaudoti CRM sistemos potencialą pardavimo apimtims didinimui, klientų aptarnavimo plėtrai ir vidaus procesų optimizavimui.

Bus investuojama į technologijas ir žmogiškuosius išteklius, siekiant pasirengti pelno didinimui ateinančiais metais.

Rizikos valdymas

Atsižvelgiant į patronuojančios bendrovės gaires ir rizikos valdymo politikos nuostatas ir dalyvaujant Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje veikiančioms padalinėms, ataskaitiniais metais buvo vykdoma nuosekli identifikavimo ir vertinimo procedūra, kuri suteikė informacijos, naudingos vykdomai tolesnei veiklai ir gerinant planavimą bei identifikavimą. Bendrovės rizikos valdymo politikoje numatyta, kad atliekant rizikos vertinimą turi būti identifiкуotos rizikos grupės, nustatyta rizikos tikimybė, galimas rizikos poveikis Bendrovės finansiniams rezultatams, numatyti rizikos mažinimo veiksmai ir apibrėžta atsakomybė dėl kiekvienos rizikos rūšies valdymo.

Sėkmingai plėsti Bendrovės veiklą padėjo ir Bendrovės parengta bei akcininko patvirtinta strategija ir atskaitomybės sistema, jos buvo taikomos vertinant draudimo rinką, galimybes, ypatumus, teisės aktų ir konkurencijos nustatytus apribojimus, susijusią riziką, todėl vadovybė yra įsitikinusi, kad Bendrovės kapitalas, mokumas ir likvidumas yra pakankamo lygio.

Personalas

2014 m. pabaigoje Bendrovėje dirbo 617 darbuotojų (palyginti su 687 darbuotojais 2013 m.), iš kurių 228 – Latvijoje, 350 – Lietuvoje ir 39 – Estijoje.

Atsižvelgdama į augančią draudimo rinką Bendrovė išmoko vertinti darbuotojų svarbą siekiant tikslų. Todėl Bendrovė pradėjo tobulinti darbuotojų motyvacijos politiką, tikslingai tobulina talentingus darbuotojus, sudaro karjeros galimybes sėkmingiausiai dirbantiems darbuotojams. Bendrovė didelį dėmesį skiria darbuotojų atrankai, kad būtų pasiektas Bendrovės tikslas turėti motyvuotus, profesionalius, lojalius ir pozityviai nusiteikusius darbuotojus.

Kitas Bendrovės prioritetas – gerinti darbuotojų kompetencijas. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė organizavo darbuotojų mokymus, kurie padėjo pasiekti šiame metiniame pranešime nurodytus veiklos rezultatus. Tai, kad Bendrovė vykdo veiklą visame Baltijos šalių regione, sudarė žymiai geresnes galimybes keistis patirtimi ir tobulinti darbuotojų kompetencijas.

Stebėtojų tarybos pranešimas

Bendrovės stebėtojų taryba peržiūrėjo Valdybos ataskaitą ir svarstymui pateikė 2014 m. ataskaitą, įskaitant pasiūlymą dėl metinio pelno panaudojimo. Stebėtojų taryba taip pat įvertino Bendrovės valdybos ir stebėtojų tarybos veiklą 2014 m.

Stebėtojų taryba padarė išvadą, kad Valdyba veikė pagal Bendrovės strategiją ir Stebėtojų tarybos gaires. Valdyba reguliariai peržiūrėjo Bendrovės preliminaras ataskaitas ir pagrindinius skaičius. Stebėtojų taryba mano, kad Valdyba tiksliai įvertino Bendrovės finansinę padėtį ir rekomenduoja patvirtinti 2014 m. ataskaitą, įskaitant pasiūlymą dėl metinio pelno panaudojimo.

Stebėtojų taryba ir Valdyba atskirai ir kartu užtikrino gerą Bendrovės valdymą, rizikos valdymą, vidaus kontrolę ir strategijos įgyvendinimą.

Nebuvo jokių pobalansinių įvykių, kurie būtų reikšmingai pakeitę finansinėje atskaitomybėje atskleistą padėtį.

Bendrovės „AAS Gjensidige Baltic“ vadovybės vardu norėtume padėkoti mūsų klientams, akcininkui, partneriams ir darbuotojams už jų indėlį siekiant bendrų tikslų per ataskaitinį laikotarpį. Bendrovė ir toliau kels realius ir ambicingus tikslus, kad būtų patenkinti visų su mūsų veikla susijusių asmenų interesai.

Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

Kaare S. Ostgaard
Valdybos pirmininkas

Ryga, 2015 m. kovo 6 d.

PAREIŠKIMAS APIE VADOVYBĒS ATSAKOMYBĒ

2014 m. akcinė draudimo bendrovė „Gjensidige Baltic“ valdė valdyba, sudaryta iš penkių Valdybos narių. Valdyba reguliariai informavo Stebėtojų tarybą apie Bendrovės ir jos antrinės bendrovės veiklą.

Bendrovės vadovybė atsakingai pareiškia, kad Bendrovės sandoriai buvo apskaitomi pagal Latvijos teisės aktų reikalavimus ir atitinkamus apskaitos principus. Bendrovės vadovybė yra atsakinga už Bendrovės išteklių tvarkymą, sukčiavimo ir kitų neteisėtų veiksmų prevenciją.

Bendrovės vadovybė prisiima atsakomybę už Bendrovės 2014 m. finansinių ataskaitų parengimą pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, kad būtų atskleista bendrovės „AAS Gjensidige Baltic“ veikla nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d.

Bendrovės vadovybė patvirtina, kad Bendrovės 2014 m. finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal galiojančius teisės aktų ir Latvijos Finansų ir kapitalo rinkos komisijos reikalavimus ir kad jos pateikia tikrą ir teisingą Bendrovės finansinės padėties vaizdą ataskaitinių metų pabaigoje, bei parodo veiklos rezultatus ir pinigų srautus už metus, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d., pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

Bendrovės 2014 metų finansinės ataskaitos ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parengtos remiantis vadovybės tinkamai apgalvotais sprendimais ir prielaidomis.

Vadovybė patvirtina, kad buvo laikytasi Latvijos teisės aktų reikalavimų ir kad finansinės ataskaitos buvo parengtos laikantis veiklos tęstinumo principo.

Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

Kaare S. Ostgaard
Valdybos pirmininkas

Ryga, 2015 m. kovo 6 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA
už metus, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d.

	Pastaba	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Uždirtos įmokos	6	62 303	65 155
Pasirašytų įmokų suma, neišskaičius perdraudikų dalies	5	61 056	67 954
Uždirtų įmokų perdraudikų dalis	5	(1 622)	(1 753)
Perkeltų įmokų sumos pasikeitimas ir perkeltos rizikos techninio atidėjinio pasikeitimas, neišskaičius perdraudikų dalies	7	2 869	(1 046)
Perkeltų įmokų sumos ir perkeltos rizikos techninio atidėjinio perdraudikų dalies pasikeitimas	7	-	-
Kitos grynosios techninės pajamos	8	270	448
Išmokų sąnaudos, išskaičius perdraudikų dalį	11	(42 751)	(41 516)
Išmokos, išskaičius perdraudikų dalį	10	(42 647)	(42 222)
Išmokų sąnaudos, neišskaičius perdraudikų dalies	9	(45 138)	(42 771)
<i>Išmokos</i>		(45 356)	(42 841)
<i>Žalos suregulavimo sąnaudos</i>		(2 707)	(2 909)
<i>Grąžintos išmokos</i>		2 925	2 979
Išmokų perdraudikų dalis	9	2 491	549
Numatomų išmokų techninio atidėjinio pasikeitimas	10	1 539	448
Numatomų išmokų techninio atidėjinio perdraudikų dalies pasikeitimas	10	(1 643)	258
Grynosios veiklos sąnaudos		(19 328)	(18 926)
Įsigijimo sąnaudos	12	(11 890)	(12 208)
Atidėtų įsigijimo sąnaudų pasikeitimas	13	(197)	209
Administracinės sąnaudos	14	(7 238)	(6 927)
Perdraudimo komisiniai ir perdraudikų pelno dalis		(3)	-
Kitos grynosios techninės sąnaudos		(1)	-
Investicijų valdymo sąnaudos ir komisiniai		(64)	(88)
Grynosios palūkanų pajamos	15	1 730	2 268
Grynasis pelnas, gautas iš finansinio turto ir įsipareigojimų, išreikštas tikrąja pelno ir nuostolio verte		203	248
Nuostolis perkainojus pagal valiutų keitimo kursą		(47)	(32)
Nusidėvėjimas ir amortizacija		(682)	(394)
Vertės sumažėjimas		-	-
Kitos pajamos		56	47
Kitos sąnaudos		(321)	(282)
Pelnas prieš apmokestinimą		1 368	6 928
Pelno mokestis	16	(238)	(796)
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	16	29	(164)
Ataskaitinių metų pelnas		1 159	5 968

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2014 m. kovo 6 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba 2015 m. kovo 6 d. patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

Kaare S. Ostgaard
Valdybos pirmininkas

Aleksandrs Rjabovs
Direktorius, prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2015 m. kovo 6 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.

BENDRUJU PAJAMU ATASKAITA (tēsinys)
už metus, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d.

	Pastaba	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Ataskaitinių metų pelnas		1 159	5 968
Kitos ataskaitinių metų bendrosios pajamos		-	-
Ataskaitinių metų bendrosios pajamos iš viso		1 159	5 968

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2014 m. kovo 6 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba 2015 m. kovo 6 d. patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

Kaare S. Ostgaard
Valdybos pirmininkas

Aleksandrs Rjabovs
Direktorius, prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2015 m. kovo 6 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

2014 m. gruodžio 31 d.

TURTAS

	Pastaba	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Ilgalaikis materialusis turtas	17	842	786
Nematerialusis turtas	18	9 725	8 860
Nefinansinės investicijos iš viso		10 567	9 646
Finansinis turtas, išreikštas tikrąja pelno ar nuostolio verte			
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	19	30	34
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai	20	8 054	13 280
Iki išpirkimo dienos laikomos investicijos			
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai	21	47 480	48 445
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	22	10 754	12 486
Finansinės investicijos iš viso		66 318	74 245
Paskolos		-	1
Draudimo veiklos gautinos sumos			
Draudėjai	23	7 461	7 133
Tarpininkai	23	968	1 088
Perdraudimo veiklos gautinos sumos	24	240	246
Kitos gautinos sumos		182	181
Paskolos ir gautinos sumos iš viso		8 851	8 649
Atidėtos įsigijimo sąnaudos	13	3 424	3 621
Kitos iš anksto apmokėtos išlaidos ir sukauptos pajamos	25	170	353
Sukauptos pajamos ir būsimojo laikotarpio išlaidos iš viso		3 594	3 974
Atidėtas mokesčio turtas	28	343	314
Pelno mokesčio turtas	31	504	393
Numatomų išmokų techninių atidėjinių perdraudiko dalis	10	3 266	4 909
Perdraudimo turtas iš viso		3 266	4 909
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	26	3 317	2 803
TURTAS IŠ VISO		96 760	104 933

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2014 m. kovo 6 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba 2015 m. kovo 6 d. patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

Kaare S. Ostgaard
Valdybos pirmininkas

Aleksandrs Rjabovs
Direktorius, prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2015 m. kovo 6 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.

FINANSINĒS BŪKLĒS ATASKAITA
2014 m. gruodžio 31 d.

ĪSIPAREIGOJIMAI

	Pastaba	2014 m. tūkst. euru	2013 m. tūkst. euru
Akcininku turtas			
Īstatinis kapitāls		31 950	32 015
Perkainojimo rezervas pastatams		841	841
Nepaskirstytās peļņas, perkeltās īs ankstesniju metu		6 925	5 872
Ataskaitiniu metu peļņas		1 159	5 968
Akcininku turtas īs viso	27	40 875	44 696
Īsipareigojimai			
Draudimo īsipareigojimai			
Perkeltos īmokos īs	7	25 243	28 112
Numatomu īsmoku tehniniai atidējiniai	10	25 168	26 707
Draudimo īsipareigojumu īs viso		50 411	54 819
Kreditoriai			
Tiesioginio draudimo īsipareigojimai			
Draudējai		2 981	2 308
Tarpininkai		101	166
Perdraudimo īsipareigojimai	30	3	189
Mokesciai īs socialinio draudimo īmokos	31	319	680
Kiti kreditoriai	32	450	703
Kreditoriai īs viso		3 854	4 046
Atidējiniai	29	225	366
Sukauptos īslaidos īs ateinanēio laikotarpio pajamos	33	1 395	1 006
Īsipareigojimai īs viso		55 885	60 237
ĪSIPAREIGOJIMAI ĪS VISO		96 760	104 933

14–58 puslapiuose pateiktos pastabas – neatsiejama šiu finansiniu ataskaitu dalis.

2014 m. kovo 6 d. Bendroves Stebetoju taryba īs Valdyba 2015 m. kovo 6 d. patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos butu pateiktos akcininkui. Bendroves tarybos īs valdybos vardu jas pasiraše:

Kaare S. Ostgaard
Valdybos pirmininkas

Aleksandrs Rjabovs
Direktorius, prokuristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2015 m. kovo 6 d.

NUOSAVO KAPITALA POKYČIŪ ATASKAITA

už metus, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d.

	Istatinis kapitālas tūkst. eurū	Atsargos kapitālas ir kiti rezervai tūkst. eurū	Nepaskirsty- tasis pelnas tūkst. eurū	Ataskaitiniū metū pelnas tūkst. eurū	Iš viso tūkst. eurū
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	32 015	841	9 950	5 922	48 728
Bendrosios pajamos iš viso					
Ataskaitiniū metū pelnas	-	-	-	5 968	5 968
Dividendai akcijū savininkams			(10 000)		(10 000)
2012 m. pelno perkēlimas i nepaskirstytajū pelnā	-	-	5 922	(5 922)	-
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	32 015	841	5 872	5 968	44 696
Bendrosios pajamos iš viso					
Istatinio kapitālo sumažējimas	(65)	-	65	-	-
Ataskaitiniū metū pelnas	-	-	-	1 159	1 159
Dividendai akcijū savininkams	-	-	(4 980)	-	(4 980)
2013 m. pelno perkēlimas i nepaskirstytajū pelnā	-	-	5 968	(5 968)	-
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	31 950	841	6 925	1 159	40 875

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šiū finansiniū ataskaitū dalis.

2014 m. kovo 6 d. Bendrovēs Stebētojū taryba ir Valdyba 2015 m. kovo 6 d. patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtū pateiktos akcininkui. Bendrovēs tarybos ir valdybos vardu jas pasirašē:

Kaare S. Ostgaard
Valdybos pirmininkas

Aleksandrs Rjabovs
Direktorius, prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkē

Ryga, 2015 m. kovo 6 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2014 M. GRUODŽIO 31 D.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

už metus, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d.

	Pastaba	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
<u>Pinigų srautai iš draudimo Bendrovės pagrindinės veiklos</u>			
Tiesioginio draudimo įmokos		61 158	68 466
Sumokėtos tiesioginio draudimo sumos		(48 064)	(43 661)
Sumos, gautos iš perdraudikų		2 491	987
Sumos, sumokėtos perdraudikams		(1 622)	(1 443)
Pelno mokestis	32	(140)	(507)
Sumokėtos privalomos sumos	35	(138)	(196)
Sumos, sumokėtos darbuotojams		(3 253)	(4 515)
Sumos, sumokėtos tarpininkams		(10 740)	(5 516)
Kitos sumokėtos sumos		(7 615)	(11 500)
Kitos gautos sumos		3 251	2 066
		4 672	4 181
<u>Grynieji pinigų srautai iš draudimo Bendrovės pagrindinės veiklos</u>			
<u>Pinigų srautai iš investicinės veiklos</u>			
Investicijų įsigijimas:			
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai		(18 692)	(20 090)
Terminuoti indėliai kredito įstaigose		(11 640)	(7 933)
Investicijų įsigijimas iš viso:		(30 332)	(28 023)
Investicijų perleidimas:			
Investicijos į nefiksuočių pajamų vertybinius popierius		21 895	16 790
Terminuoti indėliai kredito įstaigose		13 371	10 975
Sumos, gautos perleidus investicijas, iš viso:		35 266	27 765
Pelnas, gautas iš investicinės veiklos:			
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai		5 199	3 674
Terminuoti indėliai kredito įstaigose		103	233
Pelnas, gautas iš investicinės veiklos, iš viso:		5 302	3 907
Investicijų valdymo išlaidos ir komisijų mokėjimai		(64)	(88)
		10 172	3 561
<u>Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos</u>			
<u>Finansinė veikla</u>			
Dividendai		(4 980)	(10 000)
Grynosios pinigų sumos, naudotos finansinėje veikloje		(4 980)	(10 000)
<u>Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)</u>			
Valiutų kursų normos svyravimo poveikis pinigams ir pinigų ekvivalentams		(6)	(2)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		2 803	5 063
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	27	3 317	2 803

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2014 m. kovo 6 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba 2015 m. kovo 6 d. patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

Kaare S. Ostgaard
Valdybos pirmininkas

Aleksandrs Rjabovs
Direktorius, prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2015 m. kovo 6 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(1) BENDROJI INFORMACIJA

„AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovė) buvo įregistruota 1994 m. Rygoje (Latvija) kaip akcinė bendrovė. Bendrovė buvo perregistruota Įmonių registre 2004 m. gruodžio 29 d. ir 2007 m. gruodžio 28 d.

Bendrovė teikia draudimo paslaugas juridiniams ir fiziniams asmenims. Bendrovės buveinė yra adresu: Ryga, Brīvības iela 39, Latvija, o draudimo paslaugos teikiamos filialuose ir skyriuose, esančiuose Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje.

Informacija apie acininką

Pavadinimas: „Gjensidige Forsikring ASA“

Adresas: Schweigaards gate 21

NO-0191 Oslas, Norvegija

Valdomų akcijų dalis: 100 proc.

Galutinis kontroliuojantis subjektas: „Gjensidige Foundation“ (acininkams priklausantis „Gjensidigestiftelsen“) valdo 62,8 proc. „Gjensidige Forsikring ASA“ akcijų.

Informacija apie filialus

Pavadinimas: „Gjensidige Baltic“ Estijos filialas

Adresas: Sõpruse pst 145, 13417 Talinas, Estija

Pavadinimas: „Gjensidige Baltic“ Lietuvos skyrius

Adresas: T. Ševčenkos g. 21 / Vytenio g. 12 LT-03111 Vilnius. Lietuva

2015 m. kovo 6 d. Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas. Finansinės ataskaitos bus pateiktos metiniam visuotiniam acininkų susirinkimui, kuris turi teisę reikalauti pataisyti ir iš naujo parengti finansines ataskaitas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(2) SUDARYMO PAGRINDAS

Atitikties pareiškimas

Šios finansinės ataskaitos parengtos pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus – TFAS (angl. *International Financial Reporting Standards, IFRSs*), laikantis reglamento *Dėl draudimo kompanijų, kitų, išskyrus ES, šalių draudimo kompanijų padalinių, perdraudimo kompanijų bei kitų išskyrus ES, šalių perdraudimo kompanijų padalinių metinių ataskaitų ir metinių konsoliduotųjų ataskaitų sudarymo tvarkos* bei kitų Latvijos Respublikos finansų ir kapitalo rinkos komisijos (FKRK) patvirtintų reglamentų, nustatančių draudimo kompanijų finansinių ataskaitų sudarymo tvarką.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Finansinės ataskaitos pateiktos tūkstančiais eurų (EUR). Euro – Bendrovės funkcinė valiuta. 2014 m. sausio 1 d. Latvijos Respublika prisijungė prie euro zonos, ir Latvijos lats buvo pakeistas euro. Bendrovė konvertavo savo finansines sąskaitas į eurus nuo 2014 m. sausio 1 d. Palyginamoji informacija buvo konvertuota į eurus pagal oficialų valiutos kursą: LVL 0,702804 = 1 EUR.

Apskaitos politikos pokyčiai

Išskyrus toliau pateiktus pakeitimus, Bendrovė nuosekliai taikė 3 pastaboje nurodytą apskaitos politiką visais šiose finansinėse ataskaitose aprašytais laikotarpiais.

Bendrovė priėmė toliau nurodytus naujus standartus ir standartų pataisus, įskaitant atitinkamas kitų standartų pataisus. Jie visi taikomi nuo 2014 m. sausio 1 d.

(i) 10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ (2011)

10-ajame TFAS (2011 m.) nustatytas naujas kontrolės modelis, kuriame didžiausias dėmesys skiriamas tam, ar Grupė turi įgaliojimų investicijų objekto atžvilgiu, taip pat galimybių ar teisių gauti kintamą grąžą iš savo veiklos su investicijų objektu ir gebėjimą panaudoti savo įgaliojimus tai grąžai paveikti.

Naujasis standartas neturi jokio poveikio finansų ataskaitoms, nes Bendrovė neinvestavo į kitas bendroves.

(ii) 11-asis TFAS „Jungtinė veikla“

Pagal 11-ąjį TFAS jungtinės veiklos struktūra – svarbi, tačiau ne pagrindinis veiksnys nustatant jos tipą ir apskaitą.

Bendrovės dalis jungtinėje veikloje, t. y., susitarimuose, kai šalys turi teisę į turtą ir įsipareigojimus pagal finansinius įsipareigojimus, bus apskaitoma pagal Bendrovės turimą tokio turto ir finansinių įsipareigojimų dalį.

Bendrovės dalis bendrojoje įmonėje, t. y. susitarime, kai šalys turi teisę į grynąjį turtą, bus apskaitoma nuosavybės metodu.

Bendrovė nėra jokios jungtinės veiklos šalis.

(iii) 12-asis TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“

12-asis TFAS apjungia visus informacijos apie subjekto dalis antrinėse bendrovėse, jungtinėje veikloje, asocijuotuosiose bendrovėse ir nekonsoliduojamuose subjektuose atskleidimo reikalavimus.

Naujasis standartas neturi jokio poveikio finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neinvestuoja į kitas bendroves, nėra jokios jungtinės veiklos šalis ir nedarė jokių didelių investicijų į kitas bendroves.

(iv) Kitos standartų pataisos

Toliau nurodytos standartų pataisos, įsigaliojusios 2014 m. sausio 1 d., neturėjo jokio poveikio šioms finansinėms ataskaitoms:

32-ojo TAS „Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tarpusavio užskaita“ pataisos

36-ojo TAS „Nefinansinio turto atsiperkamosios vertės atskleidimas“ pataisos

39-ojo TAS „Išvestinių finansinių priemonių novacija ir tolesnė apsidraudimo sandorių apskaita“ pataisos

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(a) Dar nepriimti nauji standartai ir aiškinimai

Keli nauji standartai, pataisos ir aiškinimai taikomi metiniams laikotarpiams po 2014 m. sausio 1 d., tačiau nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas. Bendrovei aktualūs dokumentai išvardyti toliau. Bendrovė neketina priimti šių standartų iš anksto.

(i) 13-asis „Apibrėžtųjų išmokų planai: darbuotojų įmokos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d.)

Šios pataisos aktualios tik apibrėžtiesiems išmokomų planams, kurie apima darbuotojų ar trečiųjų šalių įmokas, atitinkančias tam tikrus kriterijus. Jeigu šie kriterijai patenkinami, bendrovei leidžiama (bet neprivaloma) pripažinti sumažinant paslaugų sąnaudas tą laikotarpį, per kurį susijusios paslaugos buvo suteiktos.

Bendrovė nemano, kad ši pataisa turės poveikio konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms, nes ji neturi apibrėžtųjų išmokų planų, kurie apima darbuotojų ar trečiųjų šalių įmokas.

(ii) 21-asis TFAAK „Mokesčiai“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. birželio 17 d.)

Šiame dokumente paaiškinama, kaip nustatyti įpareigojamąjį įvykį, dėl kurio atsiranda įsipareigojimas, ir kada atsiranda prievolė pripažinti įsipareigojamą sumokėti mokesť. Remiantis šiuo aiškinimu, įpareigojamas įvykis, dėl kurio atsiranda įsipareigojimas sumokėti mokesť, yra veikla, dėl kurios reikia sumokėti mokesť, kaip nustatyta teisės aktuose, todėl įsipareigojimas sumokėti mokesť yra pripažįstamas įvykiu. Įsipareigojimas sumokėti mokesť pripažįstamas progresyviai, jeigu įpareigojamas įvykis įvyksta per tam tikrą laikotarpį. Jeigu prievolė sumokėti mokesť atsiranda tada, kai pasiekiamą minimali riba, įsipareigojimas, kuris atsiranda dėl tos prievolės, pripažįstamas, kai tokia riba yra pasiekiamą. Aiškinyje nustatoma, kad subjektas neturi konstruktyvios prievolės sumokėti mokesť, kuri atsiranda vykdamą veiklą būsimu laikotarpiu dėl to, kad subjektas turės ekonominių priešasčių toliau vykdyti veiklą tuo būsimu laikotarpiu.

Tikimasi, kad šis aiškinimas, kai bus pradėtas taikyti, neturės didelio poveikio finansinėms ataskaitoms, nes jis nekeičia subjekto apskaitos politikos dėl valstybės taikomų mokesčių.

(iii) Metiniai TFAS patobulinimai

Patobulinimo metu priimta devynių standartų vienuolika pataisų ir išplaukiančios kitų standartų bei aiškinimų pataisos. Dauguma šių pataisų taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d., su leidimu jas priimti anksčiau. Kitos keturios keturių standartų pataisos taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. sausio 1 d., su leidimu jas priimti anksčiau. Tikimasi, kad nė viena šių pataisų neturės reikšmingo poveikio Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Vertinimo pagrindas

Finansinė ataskaita parengta įsigijimo savikainos pagrindu, išskyrus toliau išvardytus straipsnius, kurie apskaitomi tikrąja verte: finansiniai nuostoliai apskaitomi tikrąja verte per pelną ar nuostolius, o pastatai, kurie vertinami perkainojimo verte, kuri yra lygi tikrosios vertės jos nustatymo dieną ir vėliau sukauptos amortizacijos vertės skirtumui.

Prognozių ir vertinimų naudojimas

Rengdama ES patvirtintus IFRS reikalavimus atitinkančias finansines ataskaitas, administracija turi remtis tam tikrais vertinimais, prognozėmis ir prielaidomis, kurios turi įtakos tvarkų taikymui bei ataskaitose nurodomiems turto ir įsipareigojimų, pajamų ir išlaidų dydžiams. Prognozės bei jų pagrindu daromos prielaidos remiasi istorine patirtimi ir įvairiais kitais veiksniais, kurie, kaip manoma, yra pagrįsti esant atitinkamoms aplinkybėms, o jų rezultatai sudaro pagrindą priimti sprendimus dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, kurių aiškiai neparodo kiti šaltiniai. Faktiniai rezultatai ir šios prognozės gali skirtis. Prognozės ir jų pagrindą sudarančios prielaidos yra nuolat peržiūrimos. Apskaitos prognozių pakeitimai atsispindi ataskaitinio laikotarpio pajamų ataskaitoje.

Informacija apie reikšmingas sritis, kur administracija, taikydama apskaitos tvarką, remiasi neužtikrintomis prognozėmis ir kritiniais vertinimais, konkrečiai aprašoma šiuose dokumentuose:

- Pastaba Nr. 4. Draudimo įsipareigojimai (Draudimo rizikos valdymas, (iv),
- Finansinių priemonių vertės sumažėjimas – Pastaba Nr. 3, Vertės sumažėjimas,
- Nematerialaus turto vertės sumažėjimas – Pastaba Nr. 3, Nematerialus turtas,
- Laiku neatsiskaičiusių skolininkų rezervas – Pastaba Nr. 3 Draudimo sutarčių klasifikacija (iii), pastaba Nr. 24.

Ataskaitinis laikotarpis

Ataskaitinis laikotarpis apima 12 mėnesių nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS

Rengiant finansines ataskaitas buvo laikomasi šių svarbių apskaitos taisyklių. Šiose finansinėse ataskaitose atskleistiems metams buvo taikomi nuoseklūs apskaitos principai.

Užsienio valiuta

Užsienio valiutų keitimo sandoriai į valstybės, kurioje plėtojama veikla, funkcinę valiutą perskaičiuojami pagal atitinkamo sandorio sudarymo dieną tos valstybės centrinio banko nustatytą kursą. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą pagal paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną Europos centrinio banko nustatytą valiutų keitimo kursą. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta vertinami jų tikrąja verte ir perskaičiuojami pagal tikrosios vertės nustatymo dienos valiutų keitimo kursą. Nepiniginiai vienetai, kurie pagal įsigijimo savikainą ar perkainojimo vertę yra vertinami užsienio valiuta, perskaičiuojami pagal sandorio arba perkainojimo dienos valiutų keitimo kursą.

Dėl užsienio valiuta apskaityto turto ir įsipareigojimų valiutų keitimo kurso svyravimo atsiradęs pelnas arba nuostolis į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiamas tą laikotarpį, kai įvyksta svyravimas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo nustatyti šie pagrindinių valiutų keitimo kursai:

	2014-12-31	2013-12-31
LTL	3,4528	3,4528
USD	1,2141	1,3791

Draudimo sutarčių klasifikacija

(i) *Draudimo sutarčių pripažinimas ir vertinimas*

Draudiko pasirašyta draudimo sutartis pripažįstama draudimo sutartimi tik tuo atveju, jei jos pagrindu draudėjas perleidžia draudikui reikšmingą draudimo riziką. Visos Bendrovės draudimo sutartys priskiriamos draudimo sutarčių klasei ir jose nėra su investiciniais vienetais susijusių ar kitų investicinių elementų.

Draudimo sutarčių klasifikavimo pagrindą sudaro draudimo rizikos perleidimo esmė, pavyzdžiui:

- Asmenų draudimas nuo nelaimingų atsitikimų,
- Kelionių draudimas,
- Turto draudimas nuo sugadinimo ar vagystės,
- Transporto priemonių draudimas,
- Civilinės atsakomybės draudimas.

(ii) *Draudimo įmokos ir įmokų pajamos*

Pasirašytos įmokos apima draudimo įmokų sumas, kurias Bendrovė turi gauti pagal draudimo sutartis, kai draudimo metai prasideda ataskaitiniais metais, nepriklausomai nuo mokėjimo termino. Pasirašytos įmokos mažinamos per ataskaitinius metus anuliuotų įmokų suma.

Jei yra numatyta, kad draudimo periodu draudimo įmokos bus mokamos dalimis, pasirašytoms įmokoms priskiriamos tos įmokos, kurios tenka visiems draudimo metams. Jei draudimo sutartis sudaryta keliems draudimo metams, gautoji atitinkamų metų įmoka įtraukiama į kiekvienų metų apskaitą. Išskyrus tam tikrus atvejus, Bendrovės sudaromos sutartys yra trumpalaikės.

Gautų įmokų uždarblio dalis pripažįstama pajamomis. Įmokos uždirbamos nuo rizikos pradžios dienos per visą draudimo laikotarpį. Neuždirtos įmokos pripažįstamos įsipareigojimų dalies techninių rezervų punkte.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

(iii) Gautinos ir mokėtinos draudimo sumos

Draudėjams, agentams ir perdraudikams mokėtinos ir iš jų gautinos sumos yra finansinės priemonės, kurios yra įtraukiamos į draudimo gautinas ir mokėtinas sumas, o ne į draudimo sutarčių atidėjimus ar perdraudimo turtą.

Sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs, anuliavus polisą yra kompensuojamos pajamomis iš įmokų. Atidėjimai pripažįstami gautinoms draudimo sumoms, kurių terminas yra pasibaigęs. Atidėjimai gautinoms sumoms pripažįstami priklausomai nuo dienų, praėjusių nuo mokėjimo termino pabaigos, skaičiaus. Gautinos sumos nurodomos atskaičius atidėjimus dėl vertės sumažėjimo. Atidėjimo suma – tai bendros gautinos sumos ir išieškotinių sumų skirtumas. Atidėjimas abejotinom skoloms pripažįstamas tada, kai Bendrovės vadovybė mano, jog šio turto išieškojimo galimybės yra abejotinos. Gautinos sumos nurašomos tada, kai yra manoma, jog jų išieškoti neįmanoma.

Perdraudimo sutartys

Plėtodama savo veiklą, Bendrovė sudaro perdraudimo sutartis, kurių paskirtis – apriboti galimus grynuosius nuostolius diversifikuojant rizikas. Perdraudimo sutartys neatleidžia Bendrovės nuo atsakomybės draudėjams.

Perdraudimo sutartis – tai draudimo sutartis, kurios pagrindu galima draudimo nuostolių rizika perleidžiama perdraudikui. Plėtodama savo veiklą, Bendrovė sudaro perdraudimo sutartis, kurių pagrindu ji perleidžia rizikas perdraudikams ir pati prisiima kitų draudikų perleidžiamą riziką.

Perdraudimo sutartys sudaromos vienerių metų laikotarpiui. Dažniausiai naudojama perdraudimo sutarties forma – privaloma neproporcinė sutartis. Rizikos, kurios viršija privalomojo perdraudimo sutartyse nustatytas ribas arba dėl savo pobūdžio nepriklauso perdraudimo sričiai, yra perdraudžiamos fakultatyviai. pobūdžio nepriklauso privalomo perdraudimo sričiai, yra perdraudžiamos fakultatyviai.

Įmokos už prisiimtus perdraudimo įsipareigojimus pripažįstamos pajamomis ir apskaitomos taip, tarsi perdraudimas būtų laikomas tiesiogine veikla, atsižvelgiant į perdraudimo veiklos produktų klasifikaciją.

Perdraudikams tenkanti pasirašytų įmokų dalis apskaičiuojama pagal galiojančias perdraudimo sutartis. Perduotos perdraudimo įmokos pripažįstamos išlaidomis pagal gautų perdraudimo paslaugų metodą, o būsimiems laikotarpiams priskirtinos perdraudimo išlaidos pripažįstamos turtu neuždirbtų įmokų rezervo perdraudimo dalyje.

Iš perdraudikų išieškotinių sumų apskaičiavimo būdas atitinka nesumokėtų sumų techninį rezervą arba pagal atitinkamą perdraustą polisą išmokėtas draudimo išmokas. Perdraudimo turtas apima faktines arba prognozuojamas sumas, kurias sutartinių perdraudimo susitarimų pagrindu galima išieškoti iš perdraudikų. Perdraudimo turtas nustatomas remiantis perdraudimo sutarčių sąlygomis ir įvertinamas tuo pačiu pagrindu, kaip ir su juo susiję perdraudimo įsipareigojimai. Jei yra sumažėjimas dėl prognozuojamo neatgautino perdraudimo turto, Bendrovė jį pripažįsta.

Perdraudimo turtui priskiriamas iš perdraudimo kompanijų atgautinos sumos už išmokėtas draudimo išmokas. Jos priskiriamos paskoloms ir gautinoms sumoms bei įtraukiamos į finansinės pozicijos ataskaitos draudimo ir kitų gautinų sumų eilutę.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną įvertinamas pagal perdraudimo sutartis atgautinų sumų vertės sumažėjimas. Laikoma, kad tokio turto vertė sumažėjo, jei po pirminio jos pripažinimo įvykus kuriam nors įvykiui, yra objektyvių įrodymų, kad Bendrovė gali neatgauti visų gautinų sumų, o tas įvykis turi patikimai išmatuojamą įvertinamą poveikį sumoms, kurias Bendrovė gaus iš atitinkamo perdraudiko.

Perdraudimo turtas apima iš perdraudimo bendrovių gautinus likučius už perleistus draudimo įsipareigojimus.

Įmokų grąžinimai

Įmokų grąžinimai – tai įmokų dalis, kuri pagal sutartis turi būti grąžinta draudėjams tuo atveju, jei pagal atitinkamą draudimo sutartį nepateikiama jokių prašymų gauti išmoką.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Patirtos išmokos

Su draudimo veikla susijusios išmokos – tai ataskaitiniam laikotarpiui priskirtinos išmokos, kurias sudaro per finansinius metus sumokėtos išmokos, atitinkamos administravimo išlaidos (nuostolių sureguliuojamos išlaidos) bei išmokų rezervų pokyčiai. Išmokėtų išmokų suma mažinama nuostolių suma, kurią galima išieškoti įgyjant juridinės nuosavybės teises į apdraustą turtą arba perleidžiant draudėjo teises draudimo Bendrovei (subrogacija).

Perdraudimo sutarčių pagrindu atgautinos išmokų sumos apskaičiuojamos paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną. Šio turto vertė sumažėja tuo atveju, jei po pirminio pripažinimo įvykus kuriam nors įvykiui, yra objektyvių įrodymų, kad Bendrovė negalės išieškoti visų sumų, o tas įvykis turi pagrįstą įvertinamą poveikį Bendrovės išperdraudiko gautinoms sumoms.

Techniniai rezervai

Bendrovė sudaro techninius rezervus, kurie atspindi su draudimo sutartimis susijusių įsipareigojimų prognozes: neuždirbtų draudimo įmokų rezervą ir rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą bei nesumokėtų išmokų techninį rezervą.

(i) Neuždirbtos įmokos ir rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervai

Neuždirbtos įmokos techninis rezervas (UPR) – tai pasirašytos draudimo įmokos per laikotarpį nuo ataskaitos sudarymo dienos iki draudimo liudijimo galiojimo pabaigos dienos; šis rezervas sudaromas siekiant padengti būtinas draudimo išmokas bei su galiojančiais draudimo liudijimais susijusias išlaidas. Techniniai rezervai sudaromi kiekvienam draudimo liudijimui, atsižvelgiant į jo galiojimo terminą.

Rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervas (URR) – tai atidėtoji rizika, kurios terminas nėra pasibaigęs, susijusi su bendromis draudimo sutartimis, kai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną galiojančių draudimo liudijimų nepasibaigusiams laikotarpiams tenkanti išmokų ir išlaidų laukiamoji vertė yra didesnė už neuždirbtų įmokų rezervą, susijusių su šiais draudimo liudijimais, atskaičius visas atidėtas įsigijimo sąnaudas.

Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną Bendrovė atlieka įsipareigojimų pakankamumo testą (IPT), įvertindama, ar draudimo įsipareigojimai pagal per ataskaitinius metus pripažintus draudimo liudijimus yra pakankami; pakankamumas nustatomas, atliekant suformuotų draudimo rezervų palyginimą su esamų draudimo liudijimų prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų dabartine verte.

Jei įsipareigojimų pakankamumo testas rodo, kad egzistuoja įsipareigojimų balansinės vertės trūkumas, tas trūkumas pripažįstamas kaip atitinkamų finansinių metų nuostolis, nustatant papildomą rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą. Testas atliekamas viso draudimo portfelio pagrindu, jis taikomas bendrajai rezervų sumai, t. y. į perdraudimo efektą neatsižvelgiama.

(ii) Numatomų išmokėjimų techninis rezervas

Numatomų išmokėjimų techniniai atidėjimai metų pabaigoje parodo užregistruotų tačiau neapmokėtų išmokų (RBNS) prognozuojamą sumą atskaitos sudarymo dieną, o statistiškai – išmokėtų, tačiau neužregistruotų išmokų (IBNR) sumą atskaitos sudarymo dieną.

RBNS rezervas suformuojamas iki ataskaitos sudarymo dienos įvykusių ir Bendrovės užfiksuotų draudiminių įvykių išmokoms padengti.

IBNR rezervas skaičiuojamas iki ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos išmokėtoms, tačiau neužregistruotoms išmokoms. IBNR rezervui skaičiuoti naudojamas trianguliacijos metodas.

„Chain-Ladder“ metodai buvo taikomi stambesnėms verslo dalims, pavyzdžiui, privalomajam vairuotojų civilinės atsakomybės draudimui (CPVCAD), CASCO, turto, sveikatos draudimui, draudimui nuo nelaimingų atsitikimų, bendrosios civilinės atsakomybės ir teisinių išlaidų draudimui. Dėl nedidelio draudimo reikalavimų atlyginti žalą skaičiaus kai kurių smulkių draudimo linijų (jūros, orlaivių, krovinių, geležinkelio ir kt.) atveju IBNR rezervai buvo skaičiuojami pagal paskutinių 12 mėnesių pasirašytų draudimo įmokų 5 proc. didžiausią apskaičiuotą sumą ir tikėtinus nuostolius, apskaičiuotus pagal nuostolių dalies metodą.

Numatomų išmokėjimų techninis rezervas apima tiesiogines nuostolių atlyginimo išlaidas, būtinas per ataskaitinius metus ir ankstesniais metais pateiktiems prašymams išmokėti išmoką administruoti. Numatomų išmokėjimų techninis rezervas mažinamas per ataskaitinį laikotarpį ir ankstesnius metus neapmokėtų draudimo išmokų likvidavimo pajamų (*income from salvage*) prognozuojama gautina suma per būsimus ataskaitinius laikotarpius.

Perdraudikui tenkanti techninio rezervo dalis atskleidžiama finansinės būklės ataskaitos turto dalyje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Finansinės priemonės

(i) Klasifikacija

Visos finansinės priemonės nuo pat pradžių priskiriamos kuriai nors vienai iš šių kategorijų:

Tikrąja verte pelne ar nuostoliuose apskaitomos finansinės priemonės – tai finansinis turtas ir įsipareigojimai, kuriuos Bendrovė iš pradžių buvo klasifikavusi tikrąja verte kaip turtą ir įsipareigojimus bei įtraukusi į pelną arba nuostolį, taip pat prekybai laikomos finansinės priemonės. Jos apima tikrąja verte į pelną arba nuostolius įtrauktų finansinių priemonių grupes, kurios administruojamos ir kurių rezultatai vertinami tikrosios vertės pagrindu, laikantis dokumentais įformintos Bendrovės investicijų strategijos. Prekybai laikomos finansinės priemonės – tai priemonės, kurias Bendrovė laiko vien tik siekdama uždirbti pelno iš finansinių priemonių vertės trumpalaikių svyravimų. Išvestinės priemonės taip pat priskiriamos prekybai laikomoms finansinėms priemonėms, nebent jei jos yra klasifikuojamos kaip rizikos mažinimo apskaitai skirtos apsidraudimo priemonės.

Iki išpirkimo laikomas finansinis turtas – tai neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ar nustatomo dydžio mokėjimais ir fiksuotu laikotarpiu, kurio atžvilgiu Bendrovė turi teigiamų ketinimų bei galimybę laikyti iki išpirkimo.

Paskolos ir gautinos sumos – tai aktyvioje rinkoje nekotiruojamas neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ar nustatomo dydžio mokėjimais, išskyrus prekybai laikomą turtą. Paskolos ir gautinos sumos apima paskolas, terminuotus indėlius bankuose ir skolininkus. Šiai kategorijai priskiriamos gautinos draudimo sumos.

Amortizuotąją savikainą apskaitomi finansiniai įsipareigojimai – tai Bendrovės finansiniai įsipareigojimai, išskyrus tikrąja verte į pelną ar nuostolį įtrauktas finansines priemones. Šiai kategorijai priskiriami kreditoriai.

(ii) Pripažinimas

Finansinės priemonės pripažįstamos Bendrovei tapus atitinkamos priemonės sutartinių teisių šalimi. Visas įprasta tvarka įsigyjamas ir parduodamas finansinis turtas finansinės būklės ataskaitoje pripažįstamas sandorio dieną, kuri atitinka finansinio turto pateikimo dieną. Laikotarpio tarp sandorio ir atsiskaitymo dienų metu Bendrovė gaudo ar perduoto turto tikrosios vertės pokyčius apskaito pagal tuos pačius principus, kurie taikomi įsigyjant bet kurią kitą atitinkamos kategorijos turtą.

(iii) Vertinimas

Finansinės priemonės iš pradžių vertinamos tikrąja verte ir apima sandorio išlaidas, išskyrus tikrąja verte į pelno ir nuostolių ataskaitą įtrauktą finansinį turtą.

Atlikus pirminį matavimą, visas tikrąja verte į pelną ar nuostolius įtrauktas finansinis turtas ir įsipareigojimai yra vertinamas tikrąja verte. Dėl finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčių atsiradęs pelnas ar nuostoliai, nurodyti tikrąja verte, pateikiami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Visas kitas finansinis turtas ir įsipareigojimai, tame skaičiuje paskolos ir gautinos sumos, iki išpirkimo laikomas turtas bei amortizuotąją savikainą apskaityti finansiniai įsipareigojimai vertinami jų amortizuotąją savikainą, taikant galiojančios palūkanų normos metodą.

Galiojanti palūkanų norma – tai norma, tiksliai diskontuojanti per visą atitinkamo finansinio turto ar įsipareigojimų laikotarpį numatomus būsimus piniginius mokėjimus ir gautinas sumas. Skaičiuodama galiojančią palūkanų normą, Bendrovė atsižvelgia į atitinkamos finansinės priemonės sutarties sąlygas ir numato būsimus pinigų srautus, tačiau ne būsimus kredito nuostolius.

Tikrosios vertės nustatymo principai

Tikroji vertė – tai suma, už kurią turtą galima iškeisti, o įsipareigojimą įvykdyti, kai sandorį sudaro nusimanančios ir norinčios jį sudaryti nesusijusios šalys.

Kai finansinė priemonė turi kotiruotą rinkos kainą aktyviojoje rinkoje, jos tikroji vertė nustatoma pagal ataskaitos sudarymo dienos arba paskutinės darbo dienos pasiūlymo kainą atitinkamoje rinkoje. Kai finansinė priemonė nekotiruojama aktyvioje rinkoje, naudojami atitinkamoje rinkoje taikomi diskontuotų pinigų srautų modeliai, jei tik tų modelių taikymas užtikrina galimybę patikimai nustatyti tikrąją vertę.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Tikrosios vertės nustatymas

Kai finansine priemone prekiaujama retai, o kainos skaidrumas yra žemas, tikroji vertė yra ne tokia objektyvi, todėl būtina remtis skirtingo laipsnio vertinimais, atsižvelgiant į likvidumą, koncentraciją, rinkos veiksnių neapibrėžtumą, kainos nustatymo prielaidas ir kitas konkrečią priemonę veikiančias rizikas.

Šioje lentelėje analizuojamos tikrąja verte apskaitytos finansinės priemonės, taikant vertės nustatymo metodą:

	Skelbiamos kainos (1 lygis)
2014 m.	
Finansinis turtas	
Tikrąja verte į pelną ir nuostolį įtrauktas finansinis turtas	
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	30
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	8 054
	8 084
2013 m.	
Finansinis turtas	
Tikrąja verte į pelną ir nuostolį įtrauktas finansinis turtas	
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	34
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	13 280
	13 314

Į šią kategoriją įeina finansinis turtas, kurio vertė nustatyta aktyvioje rinkoje skelbiamų kainų pagrindu. Manoma, kad finansinė priemonė kotiruojama aktyvioje rinkoje, jei yra galimybė periodiškai gauti laisvai prieinamus duomenis apie kotiruotą kainą iš biržos, prekiautojo, tarpininko, pramonės grupės, kainų nustatymo tarybos ar reguliavimo agentūros, ir jei ta kaina atspindi faktiškai ir nuolat sudaromus rinkos sandorius tarp nesusijusių šalių. Į šią kategoriją įeina tokios stambios turto klasės, kaip finansinis turtas, kurio tikroji vertė nustatyta remiantis kainų nustatymo informacijos teikėjų duomenimis ar įpareigojančiais tarpininkų pasiūlymais, bei turtas, kurio tikroji vertė nustatyta remiantis indeksais.

Vadovybė vertino, ar yra skirtumas tarp finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie nebuvo vertinami tikrąja verte, tikrosios vertės ir likutinės vertės. Bendrovė padarė išvadą, kad dėl finansinio turto ir įsipareigojimų trumpalaikio pobūdžio skirtumo nėra, išskyrus turta, laikomą iki išpirkimo termino pabaigos. Daugiau apie turto, laikomo iki išpirkimo termino pabaigos, analizę ir balansinės ir tikrosios vertės palyginimą bei tikrosios vertės vertinimo principus ir hierarchiją žr. 22 pastabą.

(iv) Pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto pripažinimas nutraukiamas tada, kai baigiasi teisės gauti atitinkamo finansinio turto generuojamus pinigų srautus, arba kai Bendrovė perduoda iš esmės visas nuosavybės rizikas ir naudą. Finansinių įsipareigojimų pripažinimas nutraukiamas tada, kai jie padengiami, t. y. kai finansinis įsipareigojimas yra įvykdomas, atšaukiamas arba pasibaigia jo terminas.

(v) Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės laikomos siekiant valdyti riziką, jos apima visą išvestinį turtą ir įsipareigojimus, kurie nepriskirti prekybai laikomam turtui ir įsipareigojimams. Rizikos valdymo tikslais laikomos išvestinės priemonės finansinės būklės ataskaitoje vertinamos tikrąja verte. Ataskaitos sudarymo dieną Bendrovė neturi išvestinių priemonių (2013: nėra).

Išvestinės priemonės gali būtų įterptos į kitą sutartinį susitarimą („pagrindinė sutartis“). Įterptą išvestinę priemonę Bendrovė apskaito atskirai nuo pagrindinės sutarties, kai pati pagrindinė sutartis nėra įtraukta į pelną arba nuostolį tikrąja verte, jei įterptosios išvestinės priemonės sąlygos būtų nustatytos atskiroje sutartyje, ji atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o įterptosios išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos nėra glaudžiai susijusios su pagrindinės sutarties ekonominėmis charakteristikomis ir rizikomis.

2014 m. ir 2013 m. Bendrovė nenaudojo apsidraudimo apskaitos.

(vi) Užskaitos

Kai egzistuoja teisiškai įgyvendinama teisė užskaityti pripažintas sumas ir siekiama padengti įsiskolinimus grynųjų pagrindu, arba realizuoti turtą ir tuo pat metu įvykdyti įsipareigojimą, finansinis turtas ir įsipareigojimai užskaitomi finansinės būklės ataskaitoje užfiksuota grynąja verte.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Nekilnojamasis turtas ir įrengimai

(i) Nuosavas turtas

Nekilnojamasis turtas ir įrengimai apima pastatus, biuro įrangą ir transporto priemones. Nekilnojamojo turto ir įrangos vienetai apskaitomi savikaina, atskaičius sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, išskyrus pastatus, kurie yra apskaityti perkainojimo sumomis atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius žemiau nurodyta tvarka. Sąnaudoms priskiriamos tiesiogiai turto įsigijimui priskirtinos išlaidos.

Kai nekilnojamojo turto ir įrangos vieneta sudaro svarbūs komponentai, kurių naudojimo laikotarpiai skiriasi, jie apskaitomi kaip atskiri nekilnojamojo turto ir įrangos vienetai.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudojimo laikotarpį prailginančio kapitalinio remonto ir rekonstrukcijos išlaidos pridedamos prie atitinkamo turto vertės ir nurašomos per atitinkamo turto naudojimo laikotarpį. Įtraukiant į apskaitą sumontuotų atsarginių dalių sąnaudas, pajamų ataskaitoje nurašoma tų atsarginių dalių likutinė vertė.

Nekilnojamojo turto ir įrengimų aptarnavimo išlaidos bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos jas patyrus.

Visi Bendrovės pastatai priskiriami savo veikloje naudojamam (savo reikmėms naudojamam) turto kategorijai.

Disponuojant nekilnojamoju turtu, įranga ir įrengimais gautas pelnas arba nuostolis apskaičiuojamas kaip turto likutinės vertės ir pardavimo metu gautų pajamų skirtumas ir parodomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

(ii) Perkainojimas

Bendrovės pastatai periodiškai perkainojami. Siekiant atspindėti rinkos padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, vertinimą atlieka išorinis nepriklausomas vertinimo specialistas, turintis atitinkamą vertinimo vietoje pripažintą profesionalo kvalifikaciją.

Tikroji vertė nustatoma remiantis stebima rinkos verte, t. y., nustatyta suma, už kurią vertės nustatymo dieną galėtų įvykti nekilnojamojo turto mainai tarp nesusijusių šalių – turtą ketinančio įsigyti pirkėjo ir tą turtą ketinančio parduoti pardavėjo, prieš tai atlikus tinkamą rinkodarą.

Jei paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nustatytą veiklai (savo reikmėms) naudojamų pastatų tikroji vertė ženkliai didesnė už jų likutinę vertę, pastatai perkainojami aukštesne verte. Atlikus perkainojimą atsiradęs vertės padidėjimas pripažįstamas kaip akcininkų turto dalis kitų bendrųjų pajamų punkte „Pastatų perkainojimo rezervas“. Nutraukus turto pripažinimą, pastatų perkainojimo rezervas tiesiogiai perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Jei pagrindinei veiklai (savoms reikmėms) naudojamų pastatų tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra mažesnė už jų likutinę vertę, jie perkainojami žemesne verte. Perkainojus žemesne verte atsiradęs vertės sumažėjimas pirmiausia naudojamas „Pastatų perkainojimo rezerve“ pripažintam to paties turto perkainojimo rezervui panaikinti, o į pelną arba nuostolį įtraukiama tik ši rezervą viršijanti perkainojimo sumažėjimo dalis.

(iii) Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimo metodai, naudojimo laikotarpiai ir likutinės vertės peržiūros kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesioginio proporcingumo metodą, kai turto vertė nurašoma per jo naudojimo laikotarpį, taikant šias metines nusidėvėjimo normas:

Nuosavoms reikmėms naudojami pastatai	2 %
Kompiuteriai ir įranga	33 %
Kita biuro įranga	7–50 %
Transporto priemonės	33 %

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apima programinę įrangą, prestižą bei verslo sujungimo metu įgytą kitą nematerialųjį turtą (santykius su klientais ir programinę įrangą).

Nematerialusis turtas, išskyrus prestižą, apskaitomas savikaina, atimant sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Ankstesniais metais verslo sujungimo metu įgytas nematerialusis turtas iš pradžių pripažintas tikrąja verte. Verslo sujungimo metu įgytos programinės įrangos tikroji vertė nustatoma taikant atkuriamosios vertės metodą. Verslo sujungimo metu įgytų ryšių su klientais tikroji vertė nustatoma taikant keleto laikotarpių perteklinių pajamų skaičiavimo metodą.

Amortizacijai skaičiuoti taikomas tiesioginio proporcingumo metodas, kai turto vertė nurašoma per jo naudojimo laikotarpį, taikant šias metines amortizacijos normas:

Programinė įranga	20 %
Ryšiai su klientais	10 %
Kita programinė įranga	33 %

Prestižas

Prestižas atspindi įsigijimo savikainos paviršį, lyginant su Grupei tenkančios identifikuojamos grynojo turto ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų dalies įsigijimo dienos tikrąja verte, kai antrinė Bendrovė reorganizacijos metu prijungiama prie Bendrovės. Prestižas įtraukiamas į nematerialųjį turtą.

Prestižas paskirstomas pinigais kuriantiems vienetams ir įtraukiamas į apskaitą kaip savikainos ir vertės sumažėjimo nuostolių skirtumas. Įplaukas kuriantis vienetas – mažiausia atskira turto vienetų grupė, kuri kuria įplaukas, dažniausiai nepriklausančias nuo įplaukų iš kito turto vieneto ar turto vienetų grupės.

Prestižo vertės sumažėjimo patikrinimas atliekamas kartą per metus arba dažniau, jei įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad vertė gali būti sumažėjusi. Subjekto žinioje esantis prieaugis arba nuostolis apima parduotam subjektui tenkančios prestižo dalies balansinę vertę.

Vertės sumažėjimas

(i) Finansinis turtas

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną Bendrovė vertina, ar egzistuoja objektyvių įrodymų, kad finansinio turto, kuris neapskaitomas tikrąja verte kaip pelnas ar nuostolis, vertė yra sumažėjusi. Laikoma, kad finansinio turto vertė sumažėjusi, kai objektyvūs įrodymai patvirtina, kad turto vertė sumažėjo dėl įvykio po turto pirminio pripažinimo ir toks įvykis, dėl kurio atsirado nuostolis, veikia finansinio turto, kuris gali būti patikimai apskaičiuotas, būsimuosius pinigų srautus.

Bendrovė nagrinėja įrodymus apie konkretaus turto lygmens paskolų bei avansu išmokėtų sumų, taip pat iki išpirkimo laikomų investicinių vertybinių popierių vertės sumažėjimą. Vertinamas visų paskolų bei avansu išmokėtų sumų, taip pat iki išpirkimo laikomų investicinių vertybinių popierių konkretus vertės sumažėjimas

Amortizuotą vertę apskaityto turto vertės sumažėjimo nuostoliai vertinami kaip finansinio turto balansinės vertės ir numatytų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, diskontuotos taikant turto pirminę galiojančią palūkanų normą, skirtumas. Nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje ir parodomi rezervinėje paskolų ir avansu išmokėtų sumų sąskaitoje. Tam tikrais atvejais, sumažėjusios vertės turto palūkanos ir toliau pripažįstamos, naudojant diskonto panaikinimą. Kai dėl kurio nors vėlesnio įvykio vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja, vertės sumažėjimo nuostolio sumažėjimas atstatomas, pakoreguojant pajamų ataskaitą.

(ii) Nefinansinis turtas

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną peržiūrima Bendrovės nefinansinio turto, išskyrus atidėtąjį mokesčių turtą, balansinė vertė, siekiant nustatyti, ar yra kurių nors vertės sumažėjimo požymių. Jei tokių požymių esama, nustatoma turto atsiperkamoji vertė. Prestižo atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną.

Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami tuo atveju, jei turto ar pajamas generuojančio jo vieneto balansinė vertė yra aukštesnė už jo atsiperkamąją vertę. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Pajamas generuojančių vienetų vertės sumažėjimo pripažintieji nuostoliai paskirstomi pirmiausia siekiant sumažinti bet kurio tiems vienetams priskirto prestižo balansinę vertę, o tada – kito vieneto (vienetų grupės) turto balansinę vertę; paskirstymas atliekamas proporcingai.

Turto arba pajamas generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė – tai jo naudojimo vertė arba jo tikrosios vertės ir pardavimo kainos skirtumas, žiūrint, kas daugiau. Nustatant naudojimo vertę, būsimieji pinigų srautai diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią konkretaus turto pinigų vertės laike ir rizikų dabartinius rinkos įvertinimus.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Visi prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai – nepanaikinami. Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną atliekamas ankstesniais laikotarpiais pripažintų kito turto vertės sumažėjimo nuostolių vertinimas, siekiant nustatyti požymius, kad nuostoliai sumažėjo arba jų nebėra. Pasikeitus įvertinimams, kuriais remiantis buvo apskaičiuota atsiperkamoji vertė, vertės sumažėjimo nuostoliai panaikinami. Vertės sumažėjimo nuostoliai panaikinami tik ta apimtimi, kuria atitinkamo turto balansinė vertė neviršija balansinės vertės, kuri būtų nustatyta (atskaičius nusidėvėjimą ar amortizaciją), jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti.

Pinigai kasoje ir indėliai iki pareikalavimo kredito institucijose

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, indėliai iki pareikalavimo, vienos nakties indėliai ir terminuoti indėliai bankuose, kurių terminas yra trumpesnis kaip trys mėnesiai. Pinigų srautų ataskaitoje pinigų srautai pateikiami naudojant tiesioginį metodą.

Pajamos iš palūkanų

Visų pajamas generuojančių priemonių generuojamos pajamos iš palūkanų į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiamos taikant galiojančios palūkanų normos metodą. Palūkanų pajamos apima kuponų išmokas už fiksuoto pajamingumo vertybinių popierių, palūkanas už investicijas į bankų indėlius ir paskolas, atsiskaitomosios sąskaitos likučius bei diskontų ar premijų amortizaciją ir kitus palūkanas generuojančių priemonių likutinės vertės ir jų vertės išpirkimo dieną skirtumus, apskaičiuotus taikant galiojančios palūkanų normos metodą.

Klientų įgijimo išlaidos

Klientų įgijimo išlaidos apima komisinius mokesčius tarpininkams bei kitas draudimo liudijimų įgijimo išlaidas. Klientų įgijimo išlaidos, kurių negalima priskirti konkrečiai draudimo rūšiai, paskirstomos proporcingai pagal uždirbtas įmokas. Klientų įgijimo išlaidų dalį sudarantys tarpininkų komisiniai paskirstomi kiekvienai konkrečiai draudimo rūšiai.

Atidėtosios klientų įgijimo išlaidos

Atidėtosios klientų įgijimo išlaidos parodo būsimiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančią tarpininkams mokėtinų komisinių dalį, kuri pripažįstama proporcingai pagal neuždirbtų įmokų techninio rezervo ir kiekvienos draudimo sutarties bendrą pasirašytųjų įmokų santykį.

Perdraudimo komisiniai

Perdraudimo komisiniai apima už perdraudimo sutartis iš perdraudikų gautus ar gautinus komisinius. Ne gyvybės perdraudimo sutarčių komisinių atidėjimo metodas turi atitikti ne gyvybės draudimo įgijimo išlaidų atidėjimų formavimo metodą.

Neuždirbti perdraudimo komisiniai

Neuždirbti perdraudimo komisiniai apima apskaičiuotus perdraudimo sutarčių pagrindu iš perdraudikų gautinus komisinius, kurie yra atidėti ir priskirti atitinkamų draudimo liudijimų draudimo laikotarpių pajamoms.

Netiesioginių pajamų ir išlaidų paskirstymas pagal draudimo rūšis

Netiesioginės pajamos ir išlaidos skirstomos pagal draudimo rūšį:

- 50 proc. administracinių išlaidų bendros sumos paskirstoma proporcingai pagal bendrą pasirašytų įmokų sumą;
- 50 proc. administracinių išlaidų bendros sumos paskirstoma proporcingai pagal pasirašytų draudimo liudijimų skaičių taikant darbo krūvio koeficientus.

Sveikatos draudimo atveju taikomas 0,5 koeficientas, nes skaičiavimas pagrįstas grupės draudimu apdraustų asmenų skaičiumi.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Pelno mokestis

Bendrovės pelno mokestį sudaro einamieji ir atidėtieji mokesčiai. Pelno mokestis pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus ta apimtį, kuria jis yra susijęs su punktais, kurie yra pripažinti kaip kitos bendrosios pajamos ar akcininkų turtas; šiuo atveju susijusios pajamos taip pat pripažįstamos kaip kitos bendrosios pajamos arba akcininkų turtas.

Parodytos einamųjų mokesčių išlaidos apima apmokestinamojo pelno einamųjų mokesčių išlaidas. Latvijoje 15 proc. pelno mokesčio tarifas skaičiuojamas pagal Latvijos mokesčių įstatymus, skaičiavimai atliekami remiantis mokestinio laikotarpio ataskaitoje nurodytu apmokestinamuoju pelnu. Estijoje veikiančio padalinio finansinis rezultatas į Bendrovės pelno mokesčio skaičiavimus įtraukiamas pagal įmonių pelno mokestį reglamentuojančias Latvijos mokesčių taisykles. Lietuvoje veikiančio padalinio įmonių pelno mokestis skaičiuojamas atskirai pagal Lietuvos mokesčių taisykles, taikant 15 proc. mokesčio tarifą.

Lietuvoje veikiančio padalinio uždirtas apmokestinamasis pelnas apmokestinamas Lietuvoje; Latvijoje jis neapmokestinamas.

Atidėtieji mokesčiai skaičiuojami atsižvelgiant į finansinės atskaitomybės sudarymo tikslais nustatytos turto ir įsipareigojimų balansinės vertės bei apmokestinimo tikslais naudojamų sumų laikinuosius skirtumus. Atidėtieji mokesčiai vertinami taikant mokesčių tarifus, kurie, kaip tikimasi, tiems laikiniams skirtumams išnykus bus taikomi iki ataskaitos sudarymo dienos priimtų arba iš esmės priimtų įstatymų pagrindu. Pagrindiniai laikinieji skirtumai atsiranda dėl nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų bei sukauptų sumų apskaitos ir mokestinio nusidėvėjimo skaičiavimo normų ir metodų skirtumų.

Atidėtasis mokestinis turtas pripažįstamas tik ta apimtį, kuria yra tikėtina, kad bus uždirta būsimu apmokestinamojo pelno, padengiančio laikinuosius skirtumus.

Nuoma

Bendrovė nuomininkės teisėmis nuomojasi patalpas. Nuomos mokesčio mokėjimai ir išankstiniai mokėjimai nuomos laikotarpio metu į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiami taikant tiesioginio proporcingumo metodą.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuo atveju, kai dėl ankstesnio įvykio Bendrovė turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą, kurį galima patikimai nustatyti, ir kai yra tikėtina, jog įsipareigojimui įvykdyti prireiks ekonominių išmokų.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams, tame tarpe darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, premijos bei atostoginiai, per visą darbuotojų tarnybos laikotarpį kaupimo pagrindu įtraukiami į grynąsias veiklos išlaidas. Bendrovė per visą savo darbuotojų tarnybos laikotarpį jų vardu moka fiksuoto dydžio socialinio draudimo įmokas Valstybiniam socialinio draudimo fondui; šios įmokos mokamos pagal vietos teisinius reikalavimus; Bendrovė ir Grupė nėra įsipareigojusios mokėti su pensija susijusių papildomų įmokų už darbuotojų tarnybą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Susijusios šalys

Susijusiosios šalys – juridiniai ir fiziniai asmenys, susiję su Bendrove pagal toliau nustatytas taisykles.

- a) Asmuo arba artimas to asmens šeimos narys susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jei tas asmuo:
- i) kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja ataskaitas teikiančią ūkio subjektą;
 - ii) turi reikšmingos įtakos ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui; arba
 - iii) yra vienas iš ataskaitas teikiančio ūkio subjekto arba jį patrunuojančios bendrovės pagrindinių vadovujančių darbuotojų.
- b) Ūkio subjektas susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jei taikoma bet kuri iš šių sąlygų:
- i) ūkio subjektas ir ataskaitas teikiantis ūkio subjektas priklauso tai pačiai grupei (tai reiškia, kad kiekviena patrunuojanti bendrovė, antrinė bendrovė ir bendra antrinė bendrovė – susijusi su kitomis);
 - ii) vienas ūkio subjektas yra kito ūkio subjekto asocijuotoji bendrovė arba bendra bendrovė (arba grupės, kuriai priklauso kitas ūkio subjektas, asocijuotoji bendrovė arba bendra bendrovė);
 - iii) abu ūkio subjektai yra tos pačios trečiosios šalies bendros bendrovės;
 - iv) vienas ūkio subjektas – trečiosios šalies bendra bendrovė, o kitas ūkio subjektas – trečiosios šalies asocijuotoji bendrovė;
 - v) ūkio subjektas yra išmokų, mokamų ataskaitas teikiančio ūkio subjekto arba su juo susijusio ūkio subjekto darbuotojams, pasibaigus jų tarnybos laikui, plano vykdytojas. Jei ataskaitas teikiantis ūkio subjektas pats yra tokio plano vykdytojas, finansuojantys darbdaviai taip pat susiję su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu;
 - vi) ūkio subjektą kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja a) punkte nurodytas asmuo;
 - vii) a) punkto i) papunktyje nurodytasis asmuo turi reikšmingos įtakos ūkio subjektui arba yra vienas iš ūkio subjekto (arba ūkio subjekto patrunuojančios bendrovės) pagrindinių vadovujančių darbuotojų.

Susijusių šalių sandoris – išteklių, paslaugų arba įsipareigojimų perdavimas tarp ataskaitas teikiančio ūkio subjekto ir susijusios šalies, neatsižvelgiant į tai, nustatoma kokia nors kaina ar ne.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS

Bendrovė skiria didelį dėmesį rizikos valdymui ir vidaus kontrolei. Tai yra neatsiejama Bendrovės sisteminių operacijų dalis. Bendrovė patvirtino rizikos valdymo ir vidaus kontrolės politiką. Be kita ko, dokumentuose aprašomi pagrindiniai rizikos valdymo ir vidaus kontrolės principai bei atsakomybės pasidalijimas. Rizikos identifikavimas, įvertinimas, valdymas ir kontrolė bei potencialių strateginių sprendimų dėl rizikos pobūdžio poveikio analizė yra labai svarbi operacijų dalis, užtikrinanti, kad nebūtų viršytas patvirtintas rizikos mastas, ir gerinanti vertės kūrimą.

Bendras rizikos valdymas užtikrina nuoseklų rizikos vertinimą ir valdymą visoje Bendrovėje. Rizikos valdymas Bendrovėje turi du pagrindinius tikslus, t. y. neprisiimti didesnės rizikos nei Bendrovė gali suvaldyti ir visapusiško rizikos valdymo pagalba kurti vertę savo klientams ir savininkams. Griežto rizikos valdymo proceso metu rizikos yra identifikuojamos, analizuojamos, vertinamos ir valdomos siekiant ne tik sumažinti neaiškumus ir išvengti didelių nuostolių, bet ir padidinti su rizika susijusią grąžą.

Pagrindinis rizikos valdymo ir vidaus kontrolės tikslas – užtikrinti tikslų pasiekimą per:

- Į tikslą orientuotas, veiksmingas ir greitas operacijas;
- Patikimas vidaus ir išorės ataskaitas;
- Įstatymų, reglamentų ir vidaus taisyklių laikymąsi.

Kiekvienais metais Valdyba peržiūri Bendrovės svarbiausias rizikos sritis ir vidaus kontrolės priemones. Valdyba taip pat gauna ketvirtines ataskaitas apie rizikos padėtį Bendrovėje. Atsakomybės pasidalijimas tarp Valdybos ir direktoriaus yra toks:

Valdybos atsakomybės:

- Valdyba užtikrina, kad Bendrovėje būtų nustatyti greiti ir veiksmingi rizikos valdymo ir vidaus kontrolės procesai, kurie atitiktų pripažintas sistemas;
- Valdyba užtikrina, kad tokie procesai būtų tinkamai nustatomi, įgyvendinami ir vykdomi. Be kita ko, ji svarsto už atitiktą ir rizikos valdymą atsakingų darbuotojų ataskaitas, kurias Valdybai pateikia direktorius, ir Valdybai tiesiogiai pateiktas vidaus audito ataskaitas;
- Valdyba užtikrina, kad rizikos valdymas ir vidaus kontrolė būtų integruoti į Bendrovės strategiją ir veiklos procesus.

Direktoriaus atsakomybės:

- Direktorius užtikrina, kad Bendrovės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė būtų tinkamai įgyvendinami, dokumentuojami ir stebimi. Direktorius teikia nurodymus ir gaires, kaip vykdyti Bendrovės rizikos valdymą ir vidaus kontrolę bei kaip nustatyti greitus kontrolės procesus ir funkcijas.

Bendrovės rizikos kontrolės pareigybės nustatomos pagal trijų gynybos linijų principą. Bendrovė turi centralizuotas rizikos kontrolės pareigybės, kurios nepriklauso nuo veiklos operacijų, kaip antai rizikos valdymo, atitikties ir aktuarijaus. Be to, Bendrovė turi nepriklausomo vidaus auditoriaus pareigybės. Vidaus auditorius stebi rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, kad užtikrintų jų tinkamą funkcionavimą, ir atsiskaito tiesiai Valdybai.

Kapitalo rizikos valdymas

Pagrindinė draudimo funkcija – perkelti riziką, todėl Bendrovė su ja susiduria ir draudimo, ir investavimo operacijų metu. Rizikos identifikavimas, vertinimas ir valdymas vaidina svarbų vaidmenį operacijų metu. Rizika ir kapitalas yra ir turėtų būti tarpusavyje susiję. Bet kuri draudimo bendrovė turi pritaikyti riziką prie savo kapitalo bazės. Kita vertus, mokumo kapitalas arba nuosavas kapitalas turi savo kainą. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas – suderinti šiuos du aspektus. Bendrovės kapitalo valdymas turi užtikrinti, kad Bendrovės kapitalizavimas gali atlaikyti neigiamas pasekmes, nesukeliant jokių finansinių sunkumų, ir kad Bendrovės kapitalas yra efektyviai naudojamas.

Bendrovės mokumo atsarga (minimalus kapitalizavimas) – didesnė suma, apskaičiuota pagal pasirašytas įmokas ar išmokėtas išmokas, kuri negali būti mažesnė nei praeitų metų pakoreguota mokumo atsarga arba Finansų ir kapitalo rinkų komisijos paskelbta garantijų fondo minimali suma. Bendrovė pasižymi labai stipriu kapitalizavimu iš visų šių trijų perspektyvų. Pagal 2014 m. gruodžio 31 d. kapitalo pakankamumo taisyklę, mokumo atsarga buvo 12 524 tūkst. eurų, o kapitalo perteklius – 17 467 tūkst. Eurų (239 proc. kapitalo pakankamumo rodiklis).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

	2014-12-31 tūkst. eurų	2013-12-31 tūkst. eurų
Mokumo atsarga pagal išmokas	12 524	11 774
Mokumo atsarga pagal pasirašytas įmokas	11 346	11 729
Pritaikyta mokumo atsarga ankstesnio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	11 988	11 988
Minimali garantinio fondu suma (EUR)	3 700	3 700
Mokumo atsarga (didžiausia iš nurodytųjų sumų)	12 524	11 988
Akcininkų turto ir mokumo atitiktis	2014-12-31 tūkst. eurų	2013-12-31 tūkst. eurų
Draudiko apmokėtas akcinis kapitalas	31 950	32 015
Kapitalo rezervas ir kiti rezervai	841	841
Audituotas nepaskirstytasis pelnas	6 925	5 872
Nematerialusis turtas	(9 725)	(8 860)
Kapitalas iš viso kapitalo pakankamumui užtikrinti (nuosavos lėšos)	29 991	29 868
Mokumo atsarga	12 524	11 988
Kapitalo perviršis	17 467	17 880

Draudiko nuosavos lėšos taip pat tiesiogiai susijusios su draudiko galimybėmis prisiimti riziką, kurias apibūdina nuosavų lėšų ir draudiko pagrindinių normų santykis. Nuosavų lėšų ir pasirašytų įmokų bei išmokėtų išmokų santykis parodo draudiko galimybes valdyti įvairias draudimo rizikas, o jų santykis su techniniais rezervais apibūdina draudiko galimybes prisiimti nuostolius kurie gali atsirasti padarius klaidą techninių rezervų skaičiavimo metu.

	2014 m. tūkst. eurų	Nuosavų lėšų ir pagrindinių eilučių finansinėse ataskaitose santykis, %	2013 m. tūkst. eurų	Nuosavų lėšų ir pagrindinių eilučių finansinėse ataskaitose santykis,
		%		%
Nuosavos lėšos	29 991		29 868	-
Išmokos grynąja verte	42 751	70	41 515	72
Uždirbtos įmokos grynąja verte	62 303	48	65 155	46
Techninių rezervų iš viso grynąja verte	47 145	64	49 910	60
Investicijų iš viso	66 318	45	74 245	40

Draudimo verslui reikalingas kapitalas paskirstomas produktams, kad būtų teisingiau nustatytos kapitalo sąnaudos kainodaros ir pelningumo įvertinimo tikslu. Papildomas kapitalas, kuris turimas lyginant su griežčiausiais privalomais kapitalo reikalavimais, laikomas papildoma apsauga, juo galima finansuoti strateginius Bendrovės augimo tikslus.

Bendrovė stengiasi prisitaikyti prie būsimų Mokumas II taisyklių, kurios pakeis esamas kapitalo taisykles ir numatys reikalavimus stipriam rizikos valdymui ir atskaitomybei. Vienas iš naujųjų taisyklių elementų yra tas, kad jis leidžia naudoti standartinį Bendrovės vidaus modelį apskaičiuojant kapitalo reikalavimus pagal aiškiai apibrėžtus kriterijus.

Draudimo rizikos

Rizika pagal bet kokią draudimo sutartį yra tikimybė, kad įvyks draudiminis įvykis, ir netikrumą dėl gaunamų prašymų išmokėti išmoką dydžio. Dėl pačios draudimo sutarties prigimties ši rizika yra atsitiktinė ir todėl turi būti įvertinta.

Bendrovė savo veiklą vykdo Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje. Pagrindinis Bendrovės verslas yra draudimo rizikų prisiėmimas ir valdymas. Kalbant apie draudimo sutarčių portfelį, kur kainodarai ir atidėjiniams taikoma tikimybių teorija, pagrindinė Bendrovei pagal draudimo sutartis tenkanti rizika yra ta, kad faktinės išmokos gali viršyti draudimo įsipareigojimų balansinę sumą. Taip gali nutikti dėl to, kad prašymų gauti išmoką dažnumas ir (arba) dydis ir išmokos yra didesnės, nei skaičiuota. Draudiminiai įvykiai įvyksta atsitiktine tvarka, faktinis prašymų gauti išmoką ir išmokų skaičius ir jų sumos kiekvienais metais skiriasi nuo to lygio, kuris buvo paskaičiuotas naudojant statistinius metodus.

Draudimo produkto tarifų ir kainų apskaičiavimas atspindi esamas rinkos sąlygas ir įvertina labiausiai tikėtinas prielaidas, būtinas būsimiems rezultatams koreguoti siekiant ženkliai sumažinti finansines rizikas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Patirtis rodo, kad kuo didesnis panašių draudimo sutarčių portfelis, tuo mažesnis santykinis kintamumas, lyginant su tikėtiniu rezultatu. Be to, kuo labiau diversifikuotas portfelis, tuo mažiau jį veikia pasikeitimas kurioje nors portfelio sudėtinėje dalyje. Bendrovė parengė draudimo rizikos valdymo dokumentus, kad diversifikuotų draudimo rizikų tipus ir kad kiekvienoje iš šių kategorijų būtų pasiektas pakankamai didelis prisiimtų rizikų skaičius tam, kad sumažėtų tikėtinių rezultatų kintamumas.

Bendrovė turi bendrą valdybos patvirtintą draudimo sutarčių pasirašymo politiką, taip pat smulkesnes rekomendacijas dėl draudimo sutarčių pasirašymo dėl kiekvieno iš produktų segmentų, kurios taikomos kartu su griežtai apibrėžtomis taisyklėmis dėl įgaliojimų. Draudimo riziką didinantys veiksniai yra rizikos diversifikacijos trūkumas kalbant apie rizikos tipus ir sumas, geografinę vietą ir ūkio šaką.

Bendras draudimas

Išmokų dažnumas ir dydis

Išmokų dažnumui ir dydžiui įtakos gali turėti keletas veiksnių. Skirtingi veiksniai priklauso nuo atitinkamų produktų arba veiklos rūšių.

Išmokų dažnumo augimas gali būti dėl sezoninės įtakos arba dėl labiau ilgalaikių veiksnių. Žiemos laikotarpiu dėl sniego ir šalto oro išauga transporto priemonių draudimo išmokų skaičius. Kalbant apie turto draudimą, žiemą padaugėja išmokų dėl užšalusių vandentiekio vamzdžių ir įvykių, susijusių su tuo, kad būsto šildymui naudojama daugiau elektros ir krosnių, židinių. Pastovesni pasikeitimai išmokų dažnumo lygyje gali įvykti dėl, pavyzdžiui, pasikeitusios vartotojų elgsenos ir naujų išmokų rūšių. Išmokų dažnumo ilgalaikio pokyčio įtaka pelningumui būna žymi.

Išmokų dydžiui įtakos turi keletas veiksnių. Kai kuriose veiklos rūšyse, kuriose išmokų skaičius yra santykinai mažas, didelės pavienių išmokų sumos gali daryti didelę įtaką bendram išmokų dydžiui. Per metus gautų didelių išmokų skaičius kiekvienais metais būna labai skirtingas. Tai tipinis komercinės rinkos bruožas. Daugelyje veiklos rūšių išmokų dydžių kitimui įtaką daro infliacija.

Išmokų dydžio augimas gali priklausyti nuo vartotojų kainų indekso (VKI) pasikeitimų, atlyginimų augimo, socialinės infliacijos ir medžiagų ir paslaugų, perkamų žalią reguliavimui, kainos. Turto draudime infliaciją sudaro VKI ir statybos sąnaudų augimas, kuris praeityje šiek tiek viršijo VKI. Kalbant apie nelaimingų atsitikimų ir sveikatos draudimą, draudimo sutartys dalinamos į dvi pagrindines grupes: vienoje grupėje būna fiksuota draudimo suma, o kitoje išmokama draudimo išmoka koreguojama pagal VKI sveikatos priežiūros paslaugų sektoriuje.

Bendrovė valdo šias rizikas daugiausiai atidžiai stebėdama pokyčius kiekvienoje veiklos rūšyje, per rekomendacijas dėl draudimo sutarčių sudarymo ir aktyviai reguliuodama žalas. Mėnesinėje kiekvienos veiklos rūšies rezultatų stebėjimo ataskaitoje pateikiama tiek įmokų, tiek patirtų žalų pokyčių apžvalga. Jei pelningumas mažėja, imamasi reikiamų priemonių. Tarp tokių priemonių yra reikiamas draudimo įmokų padidinimas, siekiant užtikrinti, kad pelningumas būtų priimtino lygio. Pelningumo analizė taip pat gali būti vykdoma pagal skirtingas klientų ir portfelių grupes. Rekomendacijomis dėl draudimo sutarčių pasirašymo siekiama užtikrinti, kad prisiimta draudimo rizika būtų tinkamai diversifikuota pagal rizikos rūšis ir sumas, ūkio šakas ir rizikos vietą. Yra numatyti tam tikri apribojimai draudimo sutarčių pasirašymui, kad būtų taikomi tinkami rizikos pasirinkimo kriterijai ir kad prisiimtos rizikos neperžengtų perdraudimo sutarčių ribų.

Kiekvienais metais atnaujinant polisus gali būti keičiamos draudimo įmokos, frančizė ir sąlygos. Draudimo bendrovės turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką esant apgaulingai išmokai. Bendrovė turi teisę neatnaujinti tam tikrų polisų, jei nustato draudimo sukčiavimo atvejus, o kai kuriais atvejais teisės aktai arba polisų sąlygos suteikia Bendrovei teisę nutraukti tam tikrus polisus arba jų neatnaujinti, kai tam tikros specialios priežastys rodo, kad toks nutraukimas yra pagrįstas. Tais atvejais, kai prašymas gauti išmoką yra patenkintas, Bendrovė turi teisę reikalauti, kad už žalą atsakingos trečiosios šalys padengtų kai kurias arba visas išlaidas (regreso teisė). Sutarčių pasirašymo politika ir rekomendacijos atitinka patvirtintą Bendrovės rizikos toleranciją.

Žalų reguliavimo procedūrose taip pat yra aiški strategija ir tvarka, kaip optimaliai pirkti medžiagas ir paslaugas. Pagal numatytąją tvarką naudojamos pirkimo sutartys siekiant užtikrinti, kad mūsų klientai už draudimo išmokas gautų kokybiškas paslaugas ir kad būtų sumažinti infliacijos rizika.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(i) Pagrindinės produktų ypatybės

Toliau pateiktos draudimo sutarčių sąlygos, kurios turi esminės įtakos iš draudimo sutarčių kylančių būsimų pinigų srautų apimčiai, terminams ir netikrumui. Be to, toliau pateikta informacija pateikia Bendrovės pagrindinių produktų bei būdų, kaip ji valdo susijusias rizikas, įvertinimą.

Nekilnojamojo turto draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl apdraustam turtui padarytos žalos, jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Gaisras,
- Stichinė nelaimė (audra potvynis),
- Skysčio nutekėjimas ar garo išsiveržimas,
- Trečiųjų šalių neteisėta veikla.

Su nekilnojamojo turto draudimu susijusi rizika apima spartų statybos ir remonto kainų augimą, dėl kurio draudėjui gali nepavykti draudimo išmokos lėšomis visiškai atstatyti turto. Tai turi netiesioginės įtakos Bendrovės ir draudėjų santykiams.

Rizika valdoma tiksliai įvertinant apdraustąjį turtą siekiant nustatyti, kuris turtas turėtų būti draudžiamas, kuris turėtų būti draudžiamas nustatant ypatingų sąlygų, o kuris apskritai neturėtų būti draudžiamas pagal atitinkamos draudimo rūšies draudiko įgaliojimus.

Kalbant apie nuostolių koregavimą, Bendrovė patiria draudikų nesąžiningų veiksmų riziką. Siekdama sumažinti šią riziką, Bendrovė yra nustačiusi išmokos administravimo ribas atskiriems vienetams bei patvirtinusi griežtus pagrindžiančių dokumentų patikros reikalavimus.

Prašymai gauti išmoką dažniausiai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl nekilnojamojo turto draudimas vadinamas greitai sutvarkomu (*short-tail*), šiuo aspektu jis skiriasi nuo ilgai tvarkomo (*long-tail*) draudimo rūšių, kai galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Su šiuo produktu siejamos pagrindinės rizikos – tai draudiko rizika ir išmokų patirties rizika.

Draudiko rizika – tokia rizika, kad Bendrovės skaičiuojamos draudimo įmokos neatitiks draudimo sutarčių. Nustatant kainas skirtingiems draudimo produktams vertinamas būsimas išmokų dažnumas ir dydis, remiantis iš vidinių ir išorinių šaltinių gauta statistika. Net jei draudimo sutarčių pasirašymo kriterijai yra adekvatūs ir įmokos skaičiuojamos remiantis tinkamais statistiniais duomenimis, išmokų sąnaudos gali skirtis nuo numatyto lygio dėl didelių išmokų sumų, gamtinių katastrofų ir kt. Priimta manyti, kad draudžiant nuosavą nekilnojamąjį turtą būna didelis skaičius turto vienetų, kuriems būdinga panaši rizika. Tačiau draudžiant įmonių turtą galimi kiti variantai. Daugumą komercinio turto pasiūlymų sudaro unikalios vietos, veiklos rūšies bei taikomų saugos priemonių derinys. Šią riziką atitinkančios atitinkamų draudimo sutarčių įmokos skaičiavimai yra subjektyvūs, taigi rizikingi.

Nekilnojamojo turto draudimas susijęs su rizika, kad apdraustasis gali pateikti melagingų ar negaliojančių prašymų gauti išmoką arba patyręs žalą iškraipyti išmokos sumą. Draudimo rizikai valdyti pirmiausia pasitelkiama kainodara, tarptautiniais standartais pagrįstas nepriklausomas turto vertinimas, produkto modelis, rizikos pasirinkimas ir prdraudimas. Todėl Bendrovė stebi bendros savo ekonominės ir komercinės aplinkos pokyčius ir į juos reaguoja.

Transporto priemonių (KASKO) draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl transporto priemonei padarytos žalos, jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Nelaimingas atsitikimas,
- Gamtos reiškiniai,
- Gaisras,
- Įvairūs krintantys objektai,
- Trečiųjų šalių neteisėta veikla,
- Vagystė ir (arba) plėšimas,
- Stiklo draudimas.

Galimi įvairūs papildomos draudimo apsaugos variantai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Draudimo įmokos nustatomos pagal galiojančią draudimo metodiką. Motorinės transporto priemonės yra suskirstytos į keturias rizikos grupes, kurioms nustatytos skirtingos draudimo įmokos. Transporto priemonių draudimas dažniausiai turi savaiminės rizikos komponentą.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo arba vagystės atveju, tačiau šie atvejai nėra dažni.

Siekdama išvengti klientų pateikiamos klaidingos informacijos rizikos Bendrovė atlieka išsamią prašymo gauti išmoką pagrindžiančios dokumentacijos patikrą, o prireikus kreipiasi į kompetentingas institucijas prašydama atlikti papildomą tyrimą.

Prašymai gauti išmoką dažniausiai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl KASKO draudimas vadinamas „greitai sutvarkomu“ (short-tail), šiuo aspektu jis skiriasi nuo „ilgai tvarkomo“ (long-tail) draudimo rūšių kai galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas (PVCAD)

Privalomuoju vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu apdraudžiama transporto priemonės savininko ar įgaloto naudotojo atsakomybė už žalą trečiosioms šalims auto įvykio metu. Šios draudimo rūšies paskirtis – teikti apsaugą auto įvykio metu nukentėjusioms trečiosioms šalims; šią draudimo rūšį reglamentuoja privalomojo vairuotojų civilinės atsakomybės draudimo įstatymai reguliuojantys transporto priemonių savininkų įgaliotų naudotojų ir draudikų teisinius santykius privalomai draudžiant transporto priemonių savininkų ir įgaliotų naudotojų civilinę atsakomybę.

Turėdama omenyje infliacijos riziką, kuri turi įtakos išmokų dydžiui, Bendrovė nuolat atlieka šios draudimo rūšies tarifų analizę bei vertina šios įtakos poveikį finansinėms normoms.

Nepaisant to, kad statistika rodo, jog anksčiau prašymai gauti išmoką buvo pateikiami operatyviai ir gali būti patenkinami be reikalo neatidėliojant, transporto priemonių draudimas priskiriamas „ilgai tvarkomo“ draudimo klasei, kai galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Sveikatos draudimas

Sveikatos draudimas vystosi į stabilią veiklos rūšį. Nustatyta, kad šios veiklos rūšies rizika Bendrovei yra silpna sveikatos priežiūros sistema ir neaiški vyriausybės politika šioje srityje, taip pat ekonominės aplinkos pokyčiai.

Bendrovė stebi medicinos paslaugų kainų pokyčius ir į juos reaguoja, stebi išmokų normas pagal darbdavius, o pratęsdama sutartį kasmet koreguoja kainas.

Sveikatos draudimas laikomas „greitai sutvarkomo“ draudimo veikla, kuriai būdingas nuolatinis trumpalaikis vėlavimas pateikti pranešimą.

(ii) Draudimo rizikų koncentracija

Draudimo rizikų koncentracija – vienas pagrindinių draudimo rizikos veiksnių, galintis neigiamai paveikti Bendrovės įsipareigojimus pagal draudimo sutartis. Draudimo rizikų koncentraciją gali sukelti vienas draudiminis įvykis, susijęs su didelės apimties įsipareigojimais, arba keletas atskirų draudiminių įvykių, dėl kurių atsiranda didelės apimties Bendrovės įsipareigojimai draudėjams.

Draudimo rizikos niekada nebūna tarpusavyje visiškai nesusijusios, todėl nepriklausomai, nuo portfelio dydžio, visada egzistuoja vadinamoji nediversifikuotoji rizika, kai draudikas bendrai išmoka daugiau išmokų nei buvo planavęs. Nediversifikuotoji rizika susijusi su išorinės aplinkos veiksniais (pavyzdžiui, šalies ūkio raidos etapų) pokyčiais, kurie turi sisteminę įtakos išmokų dažnumui ir apimčiai tam tikrose veiklos srityse. Pavyzdžiui, padidėjus infliacijos normai, išauga daugumos portfelio išmokų sumos, o vyriausybės priimti kurį nors privalomojo draudimo rūšį reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai gali staiga padidinti draudiko įsipareigojimus.

Šioms rizikoms valdyti Bendrovė turi dvejopą metodą.

Pirmiausia, riziką siekiama valdyti tinkamai draudžiant. Draudikams neleidžiama drausti rizikų, jei laukiamas pelnas neatitinka prisiimamos rizikos (žr. *Draudimo rizikos valdymas*).

Antra, likutinei rizikai valdyti naudojamas perdraudimo mechanizmas. Bendrovė įsigyja įvairių savo įsipareigojimų bei turto draudimo klasių perdraudimo apsaugą. Administracija perdraudimo programą peržiūri bent vieną kartą per metus ir atlieka reikalingus pakeitimus. Bendrovė nuolat vertina perdraudimo programos sąnaudas ir jos teikiamą naudą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Bendrovės rezultatai pagal įvairias
draudimo rūšis

2014 m. gruodžio 31 d.

	Bendra draudimo suma tūkst. eurų	Perdraudimo suma tūkst. eurų	Grynasis skirtumas (po perdraudimo) tūkst. eurų
PVCAD*)	-	-	-
Nekilnojamojo turto draudimas	13 954 700	(6 535 635)	7 419 065
KASKO	518 336	-	518 336
Sveikatos draudimas	81 280	-	81 280
Kitos draudimo rūšys	17 623 417	(2 612 508)	15 010 909
Iš viso	32 177 733	(9 148 143)	23 029 590

*) bendra draudimo rizika neribota. 300 000 eurų viršijančią žalą padengia perdraudimas.

Bendrovės rezultatai pagal įvairias
draudimo rūšis

2013 m. gruodžio 31 d.

	Bendra draudimo suma tūkst. eurų	Perdraudimo suma tūkst. eurų	Grynasis skirtumas (po perdraudimo) tūkst. eurų
PVCAD*)	-	-	-
Nekilnojamojo turto draudimas	15 501 382	(6 905 210)	8 596 172
KASKO	575 862	-	575 862
Sveikatos draudimas	104 124	-	104 124
Kitos draudimo rūšys	2 067 285	(2 650 682)	(583 397)
Iš viso	18 248 653	(9 555 892)	8 692 761

*) bendra draudimo rizika neribota. 300 000 eurų viršijančią žalą padengia perdraudimas.

Geografinė koncentracija ir kiti koncentracijos tipai

Bendrovės draudimo rizikos daugiausiai yra Latvijoje Lietuvoje ir Estijoje, išskyrus kelionių draudimo liudijimus, galiojančius tik už apdraustojo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės ribų, taip pat asmens draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, KASKO bei transporto priemonių draudimo liudijimus, teikiančius apsaugą nuo draudiminių įvykių Baltijos šalyse ir užsienyje. Didžiausia automobilių ir nekilnojamojo turto draudimo koncentracija yra didžiausiuose Latvijos, Lietuvos ir Estijos miestuose. Automobilių draudimo rizikos koncentracija auga dėl didėjančio transporto priemonių skaičiaus ir eismo intensyvumo, šie veiksniai netiesiogiai lemia šios draudimo rūšies išmokų sumų didėjimą. Draudimo taisyklės ir metodika reglamentuoja būtinajį turto rizikingumo vertinimą, išmokų sumų ribas bei nustato perdraudimo taisykles, užtikrinančias atitinkamų draudimo rūšių rizikos valdymą. Bendrovės nuomone, jai nekyla su draudėjų socialine ir profesine padėtimi, amžiumi ar panašiais dalykais siejama rizika.

(iii) Katastrofinių įvykių galimas poveikis

Bendrovės nuomone, viena iš svarbių rizikų, kurią jai būtina įvertinti ir įtraukti į draudimo metodiką, yra gamtinių ir žmogaus sukeltų katastrofų rizika, dėl kurios atsiranda didelės apimties išpareigojimų rizikos tikimybė. Baltijos šalių rinkai būdinga maža katastrofų rizika. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audros ir audrų padaryti nuostoliai – potvyniai bei pavasariniai užtvindymai. Audrų ir potvynių grėsmė kyla miško teritorijoms, jūros pakrantėms bei palei upes esančioms teritorijoms.

(iv) Pavienių įvykių galimas poveikis

Didžiausi galimi nuostoliai dėl pavienių įvykių susiję su vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu ir nekilnojamojo turto draudimu. Siekdama apriboti galimus nuostolius dėl pavienių įvykių, Bendrovė yra įsigijusi neproporcinę perdraudimo apsaugą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Draudimo rizikos valdymas

(i) Rizikos draudimo politika

Siekdama valdyti draudimo rizikas, Bendrovė įgyvendina draudžiamosios rizikos politiką. Taikant rizikos draudimo politiką, kiekvienai draudimo rūšiai yra patvirtintas taikytinų rizikos vertinimo metodikų ir taisyklių rinkinys, kurio paskirtis – mažinti tikimybę, kad Bendrovė prisiims jos rizikos draudimo politikai ir vidaus taisyklėms prieštaraujančių įsipareigojimų.

Draudimo metodika ir taisyklės nustato rizikos vertinimo kriterijus bei pateikia papildomos informacijos, taip užtikrinant sistemingą rizikos vertinimą. Taikydama šią metodiką ir taisykles, Bendrovė gauna jos reikalavimus atitinkančią nuoseklią informaciją apie įprastą rizikos draudimą bei daro būtinus rizikos draudimą reglamentuojančių dokumentų pakeitimus.

Darbo patirties, rinkos reikalavimų ir kiekvienos draudimo rūšies rizikos vertinimo pagrindu Bendrovė yra nustatiusi draudimo ribas.

Draudimo tarifai nuolat analizuojami ir peržiūrimi vertinant duomenis apie draudiminiuosius įvykius ir išmokėtas išmokas, o tarifai koreguojami naudojant aktuarinius metodus, kurie padeda užtikrinti galimybę vykdyti įsipareigojimus. Perdraudimo taisyklės reglamentuoja draudimo rizikos perdavimą perdraudikams. Bendrovės draudimo tipų metodika ir taisyklės padeda draudimo tarpininkams ir agentams laikytis Bendrovės draudimo rekomendacijų parduodant visus Baltijos rinkoje siūlomus draudimo produktus. Taikant techninių rezervų apskaičiavimo metodiką būtina suformuoti atitinkamus išmokų rezervas.

Nemažai išmokų ir paskesnių išieškojimų užtrunka keletą metų. Nors nėra galimybės užtikrintai numatyti finansinį rezultatą, Bendrovė suformuoja neišieškotinių išmokų atidėjinius; šie atidėjiniai formuojami remiantis dabartiniu rizikos suvokimu didele dalimi pasitelkiant patirtį ir sveiką protą. Šių atidėjimų laipsnis nustatytas šiuo metu turimos informacijos pagrindu.

(ii) Išmokų kaita

Informacija apie išmokų kaitą pateikta siekiant iliustruoti Bendrovei kylančią draudimo riziką. Išmokų lentelėje pateiktas iki šios dienos sukauptų mokėjimų palyginimas bei parodyta kiekvienais draudiminio įvykio metais gautiems draudimo išmokoms suformuotų techninių rezervų kaita.

Kiekviename stulpelyje parodytus perviršius arba trūkumus derėtų vertinti atskirai, nekreipiant dėmesio į kitus stulpelius, nes ankstesniais metais atliktos korekcijos gali būti įtrauktos kaip per ankstesnius metus atliktų korekcijų dalis. Perskaičiuoti techniniai rezervai ir sukauptas trūkumas ar perviršis (nurodytas čia pateiktoje lentelėje) dėl įvairių veiksnių skirtumų vėliau gali skirtis.

Nors šioje lentelėje pateikta informacija parodo per ankstesnius metus pateiktų neišmokėtų išmokų istorines sumas, šios finansinės ataskaitos naudotojai turėtų vengti ankstesnių likučių ar trūkumų ekstrapoliavimo į šio laikotarpio neišmokėtų nuostolių likutį.

	Draudiminio įvykio metai					
	2010 m. tūkst. eurų	2011 m. tūkst. eurų	2012 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų	2014 m. tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Metų, kuriais įvyko nelaimingas atsitikimas, pabaigoje sukauptos išmokos	39 103	39 295	40 521	43 109	43 240	43 240
- po vienerių metų	37 897	38 709	39 728	42 173		42 173
- po dvejų metų	37 369	38 826	40 056			40 056
- po trejų metų	37 241	39 502				39 502
- po ketverių metų	36 936					36 936
Sukauptų mokėjimų iki šios dienos	(36 366)	(37 228)	(37 214)	(38 824)	(32 165)	(181 797)
2010–2014 m. neišmokėti išmokos	570	2 274	2 842	3 349	11 075	20 110
Iki 2010 m. neišmokėtų išmokų rezervai						5 058
Neišmokėtų išmokų rezervas iš viso						25 168
2014 m. gruodžio 31 d. duomenys						25 168

*) 2011 m. išmokų ir išmokų rezervai bendrąja verte gruodžio 31 d. apima draudimo įsipareigojimus perimtus iš jos antrinės Bendrovės „GF Försäkringsaktiebolag“ prijungtos prie Bendrovės atlikus reorganizaciją.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(iii) Įsipareigojimų pakankamumo testas

Skaičiuojant draudimo portfelio techninius atidėjinius apytiksliai įvertinami būsimi pinigų srautai, susiję su draudimo išmokomis, ir tokiuose skaičiuosimuose visuomet yra netikrumo elementas. Atidėjinių rizika susijusi su tokiu netikrumu. Netikrumas priklauso nuo rizikos pobūdžio. Trumpos trukmės rizikai pokyčiai daro mažesnę įtaką, o didesnę įtaką turės būsimiems mokėjimams. Daugumai draudimo produktų būdinga infliacijos rizika. Įtaka būna skirtinga, priklauso nuo kiekvieno produkto savybių, taip pat nuo sąlygų, kurios taikomos reguliuojant žalas.

Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną Bendrovė atlieka įsipareigojimų pakankamumo testą; testo metu vertinamas per ataskaitinius metus pripažintų galiojančiuose liudijimuose numatytų draudimo įsipareigojimų pakankamumas atliekant suformuotų draudimo atidėjinių ir pagal esamus draudimo liudijimus numatytų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės palyginimą.

Jei atlikus įsipareigojimų pakankamumo testą matyti įsipareigojimų balansinės sumos trūkumas, tas trūkumas įtraukiamas į finansinių metų nuostolį suformuojant papildomą rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą.

Testo metu vertinamas visas portfelis; vertinami atidėjiniai bendrąja verte, t. y. į perdraudimo efektą neatsižvelgiama.

Prognozuojamos infliacijos ir diskonto normos yra vienos svariausių prielaidų, naudojamų atliekant skaičiavimus. Bendrovės vertinimu, 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. turimi atidėjiniai yra pakankami. Išanalizavusi jautrumą 1 proc. išaugusiai infliacijai ir 1 proc. sumažintai diskonto normai, Bendrovė padarė išvadą, kad techninis atidėjiny yra pakankamo dydžio.

(iv) Netikrumo šaltiniai vertinant būsimas draudimo išmokas

Bendrovė atsako už draudiminiuos įvykius, įvykusius sutarties galiojimo metu, net jei apie žalą sužinoma pasibaigus sutarties galiojimo terminui, ir išmokos mokamos pagal įvykio metu galiojusias poliso sąlygas. Todėl išmokos, reguliuojamos ilgą laikotarpį, ir yra atidėjinių išmokoms elementas, kuris susijęs su įvykusia, bet dar nepranešta žala (IBNR).

Yra keletas kintamųjų, turinčių įtakos pinigų srautų pagal draudimo sutartis sumai ir laikui. Šie kintamieji daugiausia susiję su įvairių apdraustų rizikų tipų savybėmis bei taikomomis rizikos valdymo procedūromis. Kompensacija išmokama pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas. Kompensacijos esant išmokoms dėl kūno sužalojimo paskaičiuojamos kaip negautų pajamų, reabilitacijos išlaidų ir kitų išlaidų, kurias patirs nukentėjusi šalis dėl nelaimingo atsitikimo arba ligos, dabartinė vertė.

Numatytos išmokų sąnaudos apima išlaidas, kurios bus patirtos reguliuojant žalą, atėmus numatomą gauti regresio sumą ir kitas atgautinas sumas. Bendrovė imasi visų pagrįstų žingsnių, kad turėtų tinkamą informaciją dėl savo patiriamos draudimo rizikos. Tačiau turint galvoje netikrumą nustatant atidėjinius išmokoms, tikėtina, kad galutinis rezultatas skirsis nuo iš pradžių numatytos įsipareigojimų sumos. Su šiomis sutartimis susiję įsipareigojimai finansinėse ataskaitose apima atidėjinius dėl IBNR, atidėjinius dėl praneštų, bet dar nereguliuotų žalų (RBNS) ir atidėjinius dėl negautų įmokų ir nesibaigusių rizikų atskaitomybės dieną.

IBNR apskaičiavimas paprastai pasižymi didesnio laipsnio netikrumu, negu jau praneštų žalų (RBNS) sureguliuavimui reikalingų išlaidų apskaičiavimas, kai jau turima informacijos apie patirtą žalą. Gali būti atveju, kai apdraustasis sužino apie tam tikrą žalą tik praėjus daugeliui metų po įvykio, dėl kurio tokia žala atsirado.

Skaičiuodama savo atsakomybę už išlaidas dėl praneštų, bet dar nereguliuotų žalų, Bendrovė nagrinėja informaciją, gautą iš žalų reguliavimo specialistų, pateiktų prašymų gauti išmoką administravimo specialistų, taip pat informaciją apie panašiomis savybėmis pasižyminčių žalų reguliavimo išlaidas ankstesniais laikotarpiais. Pateiktų prašymų gauti išmoką administravimo specialistas visus gautus prašymus vertina individualiai. Jei gautų prašymų gauti išmoką kaita gali iškreipti visą situaciją, tokie prašymai administruojami atskirai ir daromos projekcijos iki numatomos pabaigos, numatant papildomą atidėjinį. Jei įmanoma, Bendrovė naudoja įvairias metodikas, kad apskaičiuotų reikiamą atidėjinių lygį. Tai leidžia geriau suprasti projektuojamo reiškinio tendencijas. Naudojant įvairias metodikas atliekamos projekcijos taip pat leidžia įvertinti galimų rezultatų diapazoną. Pasirenkama tinkamiausia skaičiavimo technika, atsižvelgiant į verslo klasės charakteristikas ir pokyčių dydį kiekvienais draudiminių įvykių metais.

Draudimo sutartys dažnai skirstomos į trumpalaikes (short-tail) ir ilgalaikes (long-tail) rizikas. Trumpalaikė rizika pasižymi tuo, kad laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir galutinio žalų sureguliuavimo yra trumpas. Kitaip yra ilgalaikės rizikos atveju: laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir žalų sureguliuavimo yra ilgas. Turto ir transporto priemonių draudimo atveju apie patirtą žalą pranešama iš karto po įvykio, tuo tarpu prašymai gauti išmoką dėl kūno sužalojimo gali būti pateikti praėjus keleriems metams po įvykio, o patenkinami praėjus dar keleriems metams po jų pateikimo. IBNR atidėjiniai dėl trumpalaikių rizikų – santykinai maži, tuo tarpu ilgalaikių rizikų atveju IBNR atidėjiniai gali sudaryti žymią visų atidėjinių žaloms padengti dalį.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Trukmė (vidutinis laikas tarp žalos patyrimo ir galutinio žalos suregulavimo) reikšmingai skiriasi esant skirtingoms rizikos rūšims. Dėl ilgos trukmės išauga Bendrovės patiriama infliacijos rizika. Trukmė naudojama skaičiuojant IBNR atidėjinius pagal „Chain-Ladder“ metodą. Ji padalijama į plėtos ketvirčius ir vertinama pagal plėtos veiksnys. Kiekvienas veiksnys nurodo, apie kiek žalų buvo pranešta po draudimo įvykių. Pakeitus pirmąjį plėtos veiksnį jautrumo analizėje, matoma, kaip pasikeis IBNR atidėjiniai, jeigu per pirmą ketvirtį praneštų žalų bus tiek pat, kiek blogiausiu ketvirčiu („Chain-Ladder“ su didžiausiu plėtos veiksniumi), arba tiek pat, kiek vidutiniu ataskaitiniu laikotarpiu (bazinis „Chain-Ladder“). Visi kiti kintamieji lieka tokie patys.

Šioje lentelėje pateikta 2014 m. gruodžio 31 d. IBNR rezervo jautrumo analizė:

Bendrovės IBNR jautrumo analizė	IBNR 2014 m. gruodžio 31 d. tūkst. eurų	„Chain-Ladder“ su didžiausiu raidos koeficientu tūkst. eurų	Bazinis „Chain- Ladder“ tūkst. eurų
Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas Latvijoje	2 193	3 027	2 025
Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas Lietuvoje ir Estijoje	3 178	4 822	2 080
Transporto priemonių KASKO draudimas	161	233	106
Nekilnojamojo turto draudimas	90	257	49
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis „Chain-Ladder“ metodu	980	1 244	831
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis kitais statistiniais metodais	168	212	153
Iš viso	6 770	9 795	5 244

Bendrovės IBNR jautrumo analizė	IBNR 2013 m. gruodžio 31 d. tūkst. eurų	„Chain-Ladder“ su didžiausiu raidos koeficientu tūkst. eurų	Bazinis „Chain- Ladder“ tūkst. eurų
Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas Latvijoje	2 096	2 648	1 857
Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas Lietuvoje ir Estijoje	3 064	3 576	2 503
Transporto priemonių KASKO draudimas	145	203	92
Nekilnojamojo turto draudimas	68	165	37
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis „Chain-Ladder“ metodu	1 071	1 557	962
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis kitais statistiniais metodais	104	155	104
Iš viso	6 548	8 304	5 555

Nors administracija mano, kad įvertinus turimą informaciją išmokų rezervų ir susijusių išieškotinių sumų apimtys yra pakankamos, tikroji įsipareigojimų apimtis gali skirtis; tai priklauso nuo gaunamos tolesnės informacijos apie įvykius kurie gali lemti ženkliai būtinųjų techninių rezervų sumų korekcijas. Ankstesnių laikotarpių išmokų techninių rezervų korekcijos pateikiamos atitinkamose finansinėse ataskaitose, o esminio pobūdžio korekcijos pateikiamos atskirai. Metodai ir vertinimai peržiūrimi kasmet, o visi taikytini pakeitimai įtraukiami į finansines ataskaitas.

2009 m. Valstybinė socialinio draudimo agentūra (VSDA) pradėjo teikti draudimo kompanijoms išmokas dėl eismo įvykių metu patirtų fizinių sužalojimų ir planavo iš biudžeto sumokėtas sumas atgauti iš draudikų, apdraudusių Latvijoje sukeltų nelaimingų atsitikimų kaltininkus. Galimų išmokėtų tačiau į ataskaitas SSIA neįtrauktų išmokų suma turi įtakos MTPL vertinimams formuojant IBNR rezervą.

Remdamasi savo ir TPVCA rinkos praktika, 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovė apskaičiavo IBNR rezervą asmens sužalojimo atvejais atskirai nuo kitų nuostolių. Abiem atvejais naudojamas „Chain-Ladder“ metodas. Į šiuos skaičiavimus įtraukti VSDA reikalavimai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Finansinės rizikos ir rizikos valdymas

Finansinė rizika – tai bendrinė įvairių su finansiniu turtu susijusių rizikos tipų sąvoka. Bendrovės finansiniam turtui ir įsipareigojimams, įskaitant investicijas, gautinas draudimo sumas bei perdraudimo turtą, gali kilti šios finansinės rizikos:

- *Rinkos rizika*: padėties rinkoje pokyčiai gali neigiamai paveikti draudiko turtą ir (arba) įsipareigojimus, gali sumažėti investicijų vertė bei turto graža. Rinkos rizika apima palūkanų normos riziką, nuosavo kapitalo, valiutos, skirtumo ir koncentracijos riziką;
- *Sandorio šalių (kredito) rizika*: finansiniai nuostoliai emitentui nevykdant savo įsipareigojimų arba padidėjusių rizikos įmokų sukelti nuostoliai dėl kredito rizikos obligacijų bei kitos sutarties šalies sutartinių įsipareigojimų nevykdymo;
- *Likvidumo rizika*: susiklosčius tam tikroms nepalankioms sąlygoms, draudikas gali būti priverstas visą turtą parduoti žemesne už jo tikrąją vertę kaina kad galėtų padengti įsipareigojimus.

Toliau pateikiamas kiekvienos iš šių finansinių rizikų apibūdinimas bei trumpai aprašomi Bendrovės naudojami šių rizikų valdymo metodai. Šios rizikos kyla vykdant įprastinę veiklą.

(i) Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų, įskaitant užsienio valiutų keitimo kursus, palūkanų normas, kredito svyravimus ir akcijų kainas, pokyčiai paveiks Bendrovės pajamas ar jos portfelį vertę.

Rinkos rizikas sudaro:

- Palūkanų normos rizika;
- Nuosavo kapitalo rizika;
- Nuosavybės rizika;
- Valiutos rizika;
- Skirtumo rizika;
- Koncentracijos rizika.

Rinkos rizika kyla iš palūkanų normos valiutos ir kitų finansinių priemonių kurias gali veikti bendri ir konkretūs rinkos pokyčiai bei rinkos kainų svyravimo laipsnio pokyčiai atvirųjų pozicijų.

Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – tai vertės sumažėjimas dėl palūkanų normos pasikeitimo, kuris vertinamas tiek išskirtinai turto, tiek įsipareigojimų palūkanų normos jautrumo atžvilgiu.

Bendrovė palūkanų normos rizikos valdymo priemones taiko centralizuotai, remdamasi palūkanų normos rizikos poveikio Bendrovės finansiniams indeksams vertinimu. Bendrovė neturi reikšmingų įsipareigojimų su palūkanomis, o turto su palūkanomis didžiajai daliai yra taikoma fiksuota palūkanų norma, todėl Bendrovei negresia reikšminga palūkanų normos rizika ar Bendrovės turto ir įsipareigojimų su palūkanomis išpirkimo terminų skirtumų ar palūkanų normos perskaičiavimų sukeltų palūkanų normų svyravimų padariniai.

Bendrasis palūkanų normos rizikos poveikis sumažinamas derinant fiksuoto pajamingumo instrumentų portfelį su bendrąja draudimo veiklos įsipareigojimų trukme ir išmokų modeliu. Kadangi balansinėje ataskaitoje draudimo veiklos įsipareigojimai įprastai neįtraukiami, tai reiškia, jog apskaitos atžvilgiu, draudimo veiklos įsipareigojimai bus nulemti infliacijos pokyčių (bet ne tiesiogiai palūkanų normų). Kita vertus, ekonominiu požiūriu, derėtų apsidrausti nuo palūkanų normos rizikos, kadangi tikrosios palūkanų normos pokyčiai atsispindės dabartinėje atidėjinių vertėje. Ataskaitiniu požiūriu, pasirinkus šią apsidraudimo strategiją būtų sumažinta rizika, nes didžioji obligacijų portfelio dalis klasifikuojama kaip laikoma iki išpirkimo termino arba kaip paskolos ir gautinos sumos (toliau vadinama tik amortizuotosios savikainos portfelium).

Užsienio valiutos rizika

Bendrovė turi turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta. Užsienio valiutos rizika – tai valiutos keitimo svyravimų sukelti finansiniai nuostoliai.

Dalis draudimo rizikų yra užsienio valiuta. Pagal Bendrovės politiką, valiutos rizika apsiriboja žinomais ir numatomais sandoriais užsienio valiuta. Valiutos rizikos valdymas grindžiamas investicijomis į atitinkamas valiutas. Žymi valiutos rizika Bendrovei negresia, kadangi Latvijos ir Lietuvos valiutos yra susietos su euru ir šių valiutų kurso pokyčiai tikėtini tik pasikeitus valstybės politikai. 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublika prisijungė prie euro zonos, ir Lietuvos litas buvo pakeistas euru. Taigi, pelnas ir nuostolis jautriausiai reaguoja į JAV dolerio kurso pokyčius, kurie vertinami kaip nežymūs. Bendrovė neužsiima jokiais spekuliaciniais sandoriais, galinčiais padidinti valiutos riziką.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Šiose lentelėse pateikta Bendrovės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų analizė pagal 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. turimas valiutas:

Bendrovės valiutų profilis 2014 m. gruodžio 31 d.

Finansinis turtas	tūkst. eurų	tūkst. zlotų	tūkst. litų	Kita	Iš viso
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	30	-	-	-	30
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	36 978	1 482	17 074	-	55 534
Terminuoti indėliai kredito institucijose	10 754	-	-	-	10 754
Paskolos ir gautinos sumos	6 336	-	2 515	-	8 851
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	2 384	-	861	72	3 317
Iš viso	56 482	1 482	20 450	72	78 486
Finansiniai įsipareigojimai					
Įsipareigojimai	2 173	-	1 362	-	3 535
Iš viso	2 173	-	1 362	-	3 535
Atvira valiutos pozicija	54 309	1 482	19 088	72	74 951

Bendrovės valiutų profilis 2013 m. gruodžio 31 d.

Finansinis turtas	tūkst. latų	tūkst. eurų	tūkst. JAV dolerių	tūkst. litų	Kita	Iš viso
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	-	34	-	-	-	34
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	5 161	39 418	-	17 146	-	61 725
Terminuoti indėliai kredito institucijose	5 024	7 462	-	-	-	12 486
Paskolos ir gautinos sumos	5 887	-	-	2 762	-	8 649
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	645	915	54	1 180	9	2 803
Iš viso	16 717	47 829	54	21 088	9	85 697
Finansiniai įsipareigojimai						
Įsipareigojimai	1 571	188	-	1 607	-	3 366
Iš viso	1 571	188	-	1 607	-	3 366
Atvira valiutos pozicija	15 146	47 641	54	19 481	9	82 331

Kainos rizika

Kainos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai gali sukelti finansinių priemonių vertės svyravimus; pokyčiai gali turėti įtakos atskiros finansinės priemonės veiksniams arba visų priemonių, kuriomis prekiaujama rinkoje, veiksniams. Kainos rizika atsiranda tada, kai Bendrovė pasirenka finansinės priemonės ilgalaikę arba trumpalaikę poziciją.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Čia pateikta Bendrovės metinių pajamų jautrumo vertybinių popierių kainų pokyčiams analizė pagal 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. buvusias pozicijas bei supaprastintas scenarijus, numatantis visų vertybinių popierių kainos pasikeitimą 5 proc.:

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
	Grynosios pajamos	Grynosios pajamos
Vertybinių popierių kainos padidėjimas 5 %	404	666
Vertybinių popierių kainos sumažėjimas 5 %	(404)	(666)

Techninių rezervų investicinio padengimo jautrumo analizė

	2014-12-31 Po pasikeitimo	2014-12-31 Balansinė vertė
Vyriausybės vertybinių popierių vertės sumažėjimas 15 %	40 358	47 480
Kitų fiksuotos palūkanų normos pajamų vertybinių popierių vertės sumažėjimas 50 %	4 027	8 054
Indėlių nuvertėjimas 10 %	9 141	10 754
IŠ VISO	53 526	66 288
Techniniam rezervui padengti reikalinga suma	47 145	47 145
20 % neuždirbtų įmokų rezervai kuriuos galima padengti gautinomis sumomis	5 049	5 049

Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika, susijusi su kitos sutarties šalies negalėjimu ar nenoru laiku įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus arba rizika dėl kreditų svyravimų padidėjimo (kredito rizikos įmokos). Visų pirma, Bendrovės veiklai įtakos turi investicijų kredito ir iš draudimo klientų bei perdraudėjų gautinų sumų rizika.

Kredito rizika valdoma per atitinkamų sutarties šalių kredito linijas, oficialiaisiais kredito reitingais paremtas linijas ir bendrovės obligacijų leidimui taikomus diversifikavimo reikalavimus. Su perdraudimu susijusi kredito rizika valdoma perdraudimo bendrovėms taikomų minimalių reitingo reikalavimų pagalba ir atidžiai stebint gautinas sumas.

Investuojant kredito rizikos ribos nustatomos keliais būdais. Visų pirma, nustatoma kredito riba numatytoms sutarties šalims. Paprastai šis būdas naudojamas žinomų reitingo agentūrų oficialų kredito reitingą turintiems emitentams. Be to, turto paskirstymo metu nustatomos pasaulinių obligacijų ribos, įskaitant ypač stiprų reitingą turinčias (investicijų lygio) ir kitas (didelio pelningumo) obligacijas. Papildomai taikomas maksimalios kredito trukmės apribojimas, kuris yra lygus kreditų svyravimo vieno procento pokyčiui, įskaitant visą balanso ataskaitoje nurodytą ilgalaikį turtą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(i) *Finansinių investicijų valdymas*

Siekdama valdyti kredito riziką, Bendrovė didžiąją dalį savo investicijų skiria aukšto reitingo rinkoms ir investicijoms.

Bendrovės investicijos pagal reitingus 2014 m. gruodžio 31 d

Šalis	Reitingas ¹	Į pelną arba nuostolį tikrąja verte įtrauktos finansinės priemonės tūkst. eurų	Iki išpirkimo laikomi skolos vertybiniai popieriai, kurių emitentas arba garantas yra centrinė vyriausybė arba savivaldybės tūkst. eurų	Terminuoti indėliai kredito institucijose tūkst. eurų
Lietuva	A+	8 054	26 843	-
Latvija	A+	-	14 869	9 751
Latvija	Nereitinguojama	30	-	-
Latvija	B2	-	-	1 003
Lenkija	A+	-	5 768	-
Iš viso		8 084	47 480	10 754

Bendrovės investicijos pagal reitingus 2013 m. gruodžio 31 d

Šalis	Reitingas ²	Į pelną arba nuostolį tikrąja verte įtrauktos finansinės priemonės tūkst. eurų	Iki išpirkimo laikomi skolos vertybiniai popieriai, kurių emitentas arba garantas yra centrinė vyriausybė arba savivaldybės tūkst. eurų	Terminuoti indėliai kredito institucijose tūkst. eurų
Lietuva	BBB	10 729	27 663	-
Latvija	BBB	2 551	20 782	-
Latvija	Nereitinguojama	34	-	-
Latvija	B2	-	-	10 786
Švedija	A+	-	-	1 700
Iš viso		13 314	48 445	12 486

¹ Finansų įstaigų paskolos klasifikuojamos pagal trijų tarptautinių reitingavimo institucijų – „Moody’s Investors Service“, „Standard & Poor’s“ ir „Fitch Ratings“ – vidutinį kredito reitingą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(ii) Iš tiesioginės draudimo veiklos gautinos draudimo sumos

Kredito rizika, susijusi su klientų likučiais, atsiradusiais nesumokėjus draudimo įmokų, egzistuoja tik draudimo liudijime nustatytą fiksuotą trukmės laikotarpį, kurio metu liudijimas apmokamas arba nutraukiamas. Draudiminės apsaugos taisyklės ir sąlygos pateiktos draudimo metodikoje.

	2014 m.			
	Gautinos sumos bendraja verte tūkst. eurų	%	Atidėjimai tūkst. eurų	Gautinos sumos grynąja verte tūkst. eurų
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs daugiau kaip prieš 3 mėnesius	1 177	13	764	413
mažiau kaip prieš 3 mėnesius	1 502	16	34	1 468
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas dar nepasibaigęs	6 548	71	-	6 548
Iš draudėjų gautinų tiesioginių draudimo įmokų iš viso	9 227	100	798	8 429
	2013 m.			
	Gautinos sumos bendraja verte tūkst. eurų	%	Atidėjimai tūkst. eurų	Gautinos sumos grynąja verte tūkst. eurų
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs daugiau kaip prieš 3 mėnesius	812	9	791	21
mažiau kaip prieš 3 mėnesius	1 037	11	35	1 002
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas dar nepasibaigęs	7 198	80	-	7 198
Iš draudėjų gautinų tiesioginių draudimo įmokų iš viso	9 047	100	826	8 221

Iš tarpininkų tiesioginio draudimo gautinų sumų likutinė vertė, kuri sudaro 968 tūkst. eurų, yra maksimali tarpininkams suteikiamo kredito suma (2013 m. – 1 088 tūkst. eurų). 2014 m. gruodžio 31 d. nebuvo fiksuotas joks tarpininkų mokamų išmokų vertės sumažėjimas (2013 m.: jokio), kadangi nebuvo jokio mokėtino likučio ir sumos laikytinos gautinomis.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(iii) *Reinsurance*

Bendrovė perka perdraudimą siekdama apsaugoti Bendrovės akcinį kapitalą, todėl perdraudimas yra tiek rizika, tiek kapitalo valdymo įrankis. Perdraudimui analizuoti ir įsigyti naudojami tokie patys modeliai ir metodika kaip ir vidinio, rizika paremto kapitalo paskirstymo įvertinimui.

Siekdama valdyti riziką, Bendrovė yra patvirtinusi perdraudimo programą, kuri nustato perdraudimo principus bei perdraudikų atrankos kriterijus. Administracija perdraudimo programą peržiūri bent kartą per metus bei atlieka būtinus jos pakeitimus. Bendrovės perdraudimo programą visų pirma sudaro neproporcinis perdraudimas. Su perdraudimo programa susiję sprendimai priimami remiantis padėties analize, išmokėjimų archyvu, modelio įgyvendinamumu ir Bendrovės kapitalizacija. Bendrovė bendradarbiauja su pirmaujančiomis Bendrovėmis, taip pat su savo pagrindine įmone „Gjensidige Forsikring“.

Perdraudikams tenkanti Bendrovės pasirašytųjų draudimo įmokų, techninių rezervų ir gautinų sumų dalis pagal reitingus 2014 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas	Perdraudikams tenkanti išmokėtų išmokų dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti pasirašytųjų įmokų dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti neišmokėtų išmokų rezervo dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti neuždirbtų įmokų rezervo dalis tūkst. eurų	Gautinos sumos tūkst. eurų
AA	3	-	1 359	-	-
A	2 480	1 622	1 766	-	240
BBB	2	-	20	-	-
BB	2	-	30	-	-
B	4	-	49	-	-
Nereitin- guojama	-	-	42	-	-
Iš viso	2 491	1 622	3 266	-	240

Perdraudikams tenkanti Bendrovės pasirašytųjų draudimo įmokų techninių rezervų ir gautinų sumų dalis pagal reitingus 2013 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas	Perdraudikams tenkanti išmokėtų išmokų dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti pasirašytųjų įmokų dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti neišmokėtų išmokų rezervo dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti neuždirbtų įmokų rezervo dalis tūkst. eurų	Gautinos sumos tūkst. eurų
AA	175	129	1 399	-	-
A	322	1 569	3 391	-	242
BBB	3	28	16	-	4
BB	28	27	53	-	-
B	21	-	7	-	-
Nereitin- guojama	-	-	43	-	-
Iš viso	549	1 753	4 909	-	246

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Bendrovei išsils sunkumų iki nustatyto termino įvykdyti mokesčius įsipareigojimus arba ji bus priversta brangiai investuoti, kad sugebėtų juos įvykdyti. Likvidumo rizika egzistuoja tada, kai turto ir įsipareigojimų pabaigos terminai nesutampa. Turto ir įsipareigojimų išpirkimo terminų ir palūkanų normų sutapimas ir (arba) kontroliuojamas nesutapimas turi lemiamos reikšmės finansinių institucijų valdymui. Nėra įprasta, kad finansinių institucijos visiškai sugebėtų užtikrinti šį atitikimą, nes sandoriai dažnai sudaromi neapibrėžtam laikotarpiui ir būna įvairių tipų. Nesutampanti pozicija potencialiai didina pelningumą, tačiau ji taip pat gali padidinti nuostolių riziką.

Likvidumo rizikos valdymo tikslas – užtikrinti, kad atėjus laikui Bendrovė būtų pajėgi įvykdyti savo įsipareigojimus, stebėti, kad būtų laikomasi įstatymų ir taisyklių bei tinkamai ir adekvačiai reaguoti į verslo aplinkos pokyčius.

Bendrovės tikslas – uždirbti konkurencingą gražą investuojant į diversifikuotą kokybiškų ir likvidžių vertybinių popierių portfelį. Portfelio charakteristikos nuolat analizuojamos. Bendrovės paskirsto savo investicijas įvairioms ūkio šakoms, o investicijų į vieną įmonę ar ūkio šaką koncentraciją riboja administracijos vadovybės nustatyti parametrai bei įstatymuose numatyti reikalavimai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Šiose lentelėse parodytas Bendrovės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pasiskirstymas 2014 m. gruodžio 31 d. ir 2013 m. gruodžio 31 d. pagal pabaigos terminą atsižvelgiant į likusį laiką nuo ataskaitos sudarymo dienos iki išpirkimo termino:

Bendrovės išpirkimo terminai pagal 2014 m. gruodžio 31 d. finansinę ataskaitą

	Per 6 mėnesius tūkst. eurų	6–12 mėnesių tūkst. eurų	1–2 metai tūkst. eurų	2–5 metai tūkst. eurų	Be konkretaus termino tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Finansinis turtas						
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	-	-	-	-	30	30
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	8 920	3 138	24 533	18 943	-	55 534
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	10 136	551	67	-	-	10 754
Paskolos ir gautinos sumos	8 851	-	-	-	-	8 851
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	3 317	-	-	-	-	3 317
Iš viso	31 224	3 689	24 600	18 943	30	78 486
Finansiniai įsipareigojimai						
Kreditoriai	3 535	-	-	-	-	3 535
Iš viso	3 535	-	-	-	-	3 535
Terminų skirtumas	27 689	3 689	24 600	18 943	30	74 951

Bendrovės išpirkimo terminai pagal 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę ataskaitą

	Per 6 mėnesius tūkst. eurų	6–12 mėnesių tūkst. eurų	1–2 metai tūkst. eurų	2–5 metai tūkst. eurų	Be konkretaus termino tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Finansinis turtas						
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	-	-	-	-	34	34
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	21 086	-	10 050	30 589	-	61 725
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	5 492	6 929	65	-	-	12 486
Paskolos ir gautinos sumos	8 648	-	-	1	-	8 649
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	2 803	-	-	-	-	2 803
Iš viso	38 029	6 929	10 115	30 590	34	85 697
Finansiniai įsipareigojimai						
Kreditoriai	3 366	-	-	-	-	3 366
Iš viso	3 366	-	-	-	-	3 366
Terminų skirtumas	34 663	6 929	10 115	30 590	34	82 331
Veiklos rizika ir rizikos valdymas						

Veiklos rizika – tai nuostolių rizika kylanti dėl procesų ir sistemų trūkumų ar gedimų, darbuotojų klaidų ar išorinių faktorių. Siekiant sumažinti šią riziką, ypatingas dėmesys skiriamas tinkamai apibrėžtoms ir aiškioms pranešimo linijoms bei aiškiam atsakomybės už verslo organizavimą paskirstymui.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Rizikos vertinimai atliekami remiantis nustatytais procedūromis, o vadovaujantis vidine kontrolės sistema kasmetinė būklė yra vertinama Valdybos. Siekiant apsaugoti Bendrovę nuo oficialių sankcijų, finansinių nuostolių ar žalos reputacijai dėl įstatų, nuostatų ar standartų nesilaikymo, įvesta nepriklausoma Reikalavimų atitikimo funkcija. Ši funkcija nustato, įvertina, pataria, stebi ir informuoja apie Bendrovei gresiančią riziką dėl įstatų, nuostatų ir vidinių taisyklių neatitikimo. Tokiu būdu siekiama sumažinti procedūrų ir taisyklių pažeidimo riziką bei pagerinti darbo aplinką. Valdybos vardu, „Gjensidige“ vidaus audito funkcijai priskirta stebėti ir vertinti, ar rizikos valdymo ir vidinės kontrolės sistemos veikia tinkamai.

Valdymo veiksmai

Siekdamos įvykdyti visus draudimo ir perdraudimo susitarimuose numatytus įsipareigojimus ir užtikrinti finansinės veiklos stabilumą, Bendrovė ir Grupė suformuoja pakankamus techninius atidėjinius. Draudimo Bendrovė atskirai skaičiuoja kiekvienos draudimo sutarties ar draudimo sutarčių grupės techninius atidėjinius. Bendrovė stebi, kad formuojant techninių atidėjinių apsaugos turto struktūrą būtų laikomasi šių taisyklių:

- Vienam nekilnojamojo turto, žemės ir pastatų arba žemės sklypo, nuosavybės ir pastatų, kuriuos dėl jų vietos galima vertinti kaip vieną investiciją, vienetui galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visiems pastatams ir žemės sklypams – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- Vieno emitento akcijoms ir skolos vertybiniais popieriais (išskyrus hipotekos obligacijas) galima skirti ne daugiau kaip 5 proc. techninio rezervo; ši nuostata netaikoma vertybiniais popieriais, kurių emitentas yra Latvijos Respublika, kitos valstybės narės bei EBPO skolos vertybiniais popieriais, kurių emitentas yra valstybė ir savivaldybė;
- Hipotekos obligacijų įstatyme ar kitos valstybės narės normatyviniuose aktuose nustatyta tvarka išleistoms vieno emitento hipotekos obligacijoms galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visoms hipotekos obligacijoms – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- Vieno Latvijos Respublikoje, kitoje valstybėje narėje ar EBPO šalyje registruoto investicinio fondo investiciniams pažymėjimams galima skirti ne daugiau kaip 5 proc. techninio rezervo;
- Indėliams vienoje kredito institucijoje galima skirti ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- Vienai hipotekos paskolai galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visoms hipotekos paskoloms – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- Iš tiesioginio draudimo veiklos gautinos draudimo sumos, kurių mokėjimo data yra ateityje, gali būti priskiriamos prie techninių atidėjinių padengimo proporcingai pagal bendrųjų neuždirbtų įmokų techninių atidėjinių grynųjų neuždirbtų įmokų techniniuose atidėjiniuose dalį, neviršijant grynųjų neuždirbtų įmokų techninių atidėjinių sumos;
- Su draudiku susijusių šalių turtui galima skirti ne daugiau kaip 15 proc. techninio rezervo.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(5) BENDRA PASIRAŠYTŲ SUTARČIŲ ĮMOKŲ SUMA

	2014 m.		2013 m.	
	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	14 436	-	15 633	-
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	5 529	(197)	6 796	(724)
Turto draudimas	10 652	(731)	10 551	(720)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	16 112	(567)	20 487	(186)
Asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	1 318	(6)	1 135	(7)
Sveikatos draudimas	7 985	-	8 220	-
Laivų draudimas	58	(6)	77	(10)
Krovinių draudimas	190	(14)	228	(11)
Laivų civilinės atsakomybės draudimas	8	(1)	16	(1)
Civilinės atsakomybės draudimas	3 021	(93)	2 951	(87)
Laidavimas	804	-	952	-
Įvairi finansinė rizika	13	-	3	-
Kelionių draudimas	905	(4)	874	(4)
Geležinkelio transporto priemonių draudimas	25	(3)	31	(3)
	61 056	(1 622)	67 954	(1 753)

Bendrovė daro privalomus atskaitymus pagal Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą ir susijusius ministrų įsakymus. Pasirašytų transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutarčių įmokų ir pasirašytų sutarčių įmokų sumos pavaizduotos neįskaitant privalomų atskaitymų, kurie sudaro 138 tūkst. eurų (35 pastaba) (2013 m. – 138 tūkst. eurų).

Bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma pagal valstybę:

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Latvija	26 504	28 645
Estija	9 073	9 397
Lietuva	25 479	29 912
	61 056	67 954

Bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma pagal valiutą:

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
LVL	-	22 136
EUR	35 479	15 821
LTL	25 479	29 913
Kita	98	84
	61 056	67 95

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(6) UŽDIRBTOS ĮMOKOS

	2014 m.			2013 m.		
	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudi- ko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudi- ko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	15 197	-	15 197	15 474	-	15 474
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	5 941	(199)	5 742	6 744	(724)	6 020
Turto draudimas	10 544	(731)	9 813	10 498	(720)	9 778
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	17 885	(567)	17 318	19 779	(185)	19 594
Sveikatos draudimas	8 188	-	8 188	8 059	-	8 059
Kitos draudimo rūšys	6 170	(125)	6 045	6 354	(124)	6 230
Iš viso	63 925	(1 622)	62 303	66 908	(1 753)	65 155

(7) PERKELTŲ ĮMOKŲ IR RIZIKŲ, KURIOMS GALIOJA DRAUDIMO APSAUGA, TECHNINIAI REZERVAI

	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	27 066	-	27 066
Pasirašytų sutarčių įmokos	67 954	(1 753)	66 201
Uždirbtos įmokos	(66 908)	1 753	(65 155)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	28 112	-	28 112
Pasirašytų sutarčių įmokos	61 056	(1 622)	59 434
Uždirbtos įmokos	(63 925)	1 622	(62 303)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	25 243	-	25 243

	2014 m.		2013 m.	
	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų
Neuždirbtų įmokų rezervas	25 243	25 243	28 112	28 112
Iš viso	25 243	25 243	28 112	28 112

(8) KITOS TECHNINĖS PAJAMOS GRYNAJA VERTE

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Pajamos iš draudimo liudijimų nutraukimo	12	101
Draudimo liudijimų turėtojų abejotinių skolų sąnaudų sumažėjimas	28	347
Kitos techninės pajamos	230	-
	270	448

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(9) APMOKĖTA ŽALA

	2014 m.		2013 m.	
	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	(12 359)	(2)	(11 570)	3
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	(4 563)	-	(5 179)	-
Turto draudimas	(3 818)	-	(4 819)	300
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	(15 748)	1 832	(12 778)	245
Asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	(618)	-	(565)	-
Sveikatos draudimas	(6 172)	-	(6 160)	-
Laivų draudimas	(931)	661	(77)	-
Krovinių draudimas	(62)	-	(37)	-
Civilinės atsakomybės draudimas	(474)	-	(707)	1
Laidavimas	(212)	-	(703)	-
Kelionių draudimas	(181)	-	(175)	-
Finansinių nuostolių draudimas	-	-	(1)	-
	(45 138)	2 491	(42 771)	549

Bendra apmokėtos žalos suma pagal valiutą:

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
LVL	-	(17 177)
EUR	(30 717)	(11 569)
LTL	(13 240)	(12 712)
USD	(615)	(24)
Kita	(566)	(1 289)
	(45 138)	(42 771)

(10) NUMATOMŲ IŠMOKŲ TECHNINIAI REZERVAI

	Perdraudiko		Grynoji suma tūkst. eurų
	Bendroji suma tūkst. eurų	dalis tūkst. eurų	
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	27 156	(4 651)	22 505
Žala, patirta per laikotarpį	42 322	(807)	41 515
Bendroji išmokų suma	(42 771)	549	(42 222)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	26 707	(4 909)	21 798
Žala, patirta per laikotarpį	43 599	(848)	42 751
Išmokėtos išmokos	(45 138)	2 491	(42 647)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	25 168	(3 266)	21 902

	2014 m.		2013 m.	
	tūkst. eurų	tūkst. eurų	tūkst. eurų	tūkst. eurų
	Bendroji suma	Grynoji suma	Bendroji suma	Grynoji suma
Praneštų, bet dar nereguliuotų žalų suma (RBNS)	18 398	15 132	20 159	15 250
Ivykusios, bet dar nepraneštos žalos (IBNR)	6 770	6 770	6 548	6 548
Iš viso	25 168	21 902	26 707	21 798

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(11) PATIRTOS IŠMOKOS

	2014 m.			2013 m.		
	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudi- ko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudi- ko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	(11 931)	1	(11 930)	(11 359)	-	(11 359)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	(4 641)	-	(4 641)	(4 812)	-	(4 812)
Turto draudimas	(4 087)	-	(4 087)	(4 370)	300	(4 070)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	(15 001)	185	(14 816)	(13 335)	516	(12 819)
Sveikatos draudimas	(6 260)	-	(6 260)	(6 222)	-	(6 222)
Kitos draudimo rūšys	(1 679)	662	(1 017)	(2 225)	(9)	(2 234)
Iš viso	(43 599)	848	(42 751)	(42 323)	807	(41 516)

(12) KLIENTŲ PRITRAUKIMO SĄNAUDOS

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Komisiniai, sumokėti tarpininkams	10 740	11 225
Infrastruktūros priežiūra	738	664
Reklamos sąnaudos	243	248
Atstovavimo sąnaudos	101	-
Draudimo liudijimų spausdinimo sąnaudos	68	71
	11 890	12 208

Klientų pritraukimo sąnaudos pagal draudimo rūšį

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	2 372	2 545
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	860	938
Turto draudimas	2 640	2 705
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	3 653	3 843
Sveikatos draudimas	1 118	852
Kitos draudimo rūšys	1 247	1 325
	11 890	12 208

(13) BŪSIMŲJŲ LAIKOTARPIŲ KLIENTŲ PRITRAUKIMO SĄNAUDOS

	tūkst. eurų
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	3 412
Pasirašyti komisiniai	12 208
Būsimųjų laikotarpių įsigijimų sąnaudų amortizacija	(11 999)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	3 621
Pasirašyti komisiniai	11 890
Būsimųjų laikotarpių įsigijimų sąnaudų amortizacija	(12 087)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	3 424

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(14) ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Atlyginimai personalui	3 253	2 789
Patalpų nuoma ir priežiūra	1 039	970
Socialiniai mokesčiai	780	655
Profesionalios paslaugos	771	317
Transporto priemonių biuro mokestis; LT, EE	491	808
IT išlaidos	375	295
Finansų ir kapitalo rinkos komisija (35 pastaba)	274	326
Transporto eksploatacinės sąnaudos	134	146
Raštinės reikmenų ir biuro išlaidos	92	30
Atstovavimo išlaidos	62	107
Komunikacijos išlaidos	58	111
Banko paslaugų mokesčiai	39	60
Kitos sąnaudos	11	360
Atidėjinių už nepanaudotas atostogas pokytis (30 pastaba)	(141)	(47)
	7 238	6 927

Remiantis Latvijos teisės aktais, Bendrovė turi pervesti Finansų ir kapitalo rinkos komisijai 0,20 proc. nuo savo bendrųjų pajamų iš įmokų už transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą ir 0,292 proc. nuo kitų bendrųjų pajamų iš įmokų. Į Palūkanų apsaugos fondą perdedama suma sudaro 1 proc. nuo gyventojų sumokėtų draudimo įmokų už savanoriškas draudimo rūšis.

Administracinės sąnaudos pagal draudimo rūšį

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	1 328	1 003
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	992	935
Turto draudimas	1 377	852
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	1 989	2 963
Sveikatos draudimas	1 027	477
Kitos draudimo rūšys	525	697
	7 238	6 927

(15) GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Iš paskolos vertybinių popierių ir kiti pastovių pajamų vertybinių popierių	1 630	2 099
Iš indėlių kredito institucijose	100	169
	1 730	2 268

(16) PELNO MOKESTIS

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Einamųjų metų pelno mokestis	238	796
Atidėtojo pelno mokesčio turto pokyčiai (29 pastaba)	(29)	164
	209	960

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(16) PELNO MOKESTIS (tęsinys)

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Pelnas prieš apmokestinimą	1 368	6 928
Teoriniai 15 % dydžio mokesčiai	205	1 039
Sąnaudos, neišskaičiuojamos dėl mokesčių tikslų	177	11
Nematerialiojo turto, neišskaičiuojamo dėl mokesčių tikslų, amortizacija	6	9
Neapmokestinamos pajamos	(169)	(38)
Mokesčių lengvatos dotacijoms	(10)	(61)
Mokesčių sąnaudos	209	960

(17) NEKILNOJAMASIS TURTAS IR ĮRENGIMAI

	Pastatai tūkst. eurų	Transporto priemonės tūkst. eurų	Kompiute- riai tūkst. eurų	Biuro įranga tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
<u>Įsigijimo kaina / perkainojimas</u>					
2012 m. gruodžio 31 d.	341	1 034	990	515	2 539
Įsigytas turtas	-	-	434	43	477
Parduotas turtas	-	(71)	(825)	(41)	(937)
2013 m. gruodžio 31 d.	341	963	599	517	2 079
Įsigytas turtas	-	201	513	18	732
Parduotas turtas	(275)	(204)	(7)	(102)	(313)
2014 m. gruodžio 31 d.	66	960	1 105	433	2 498
<u>Sukauptas nusidėvėjimas</u>					
2012 m. gruodžio 31 d.	135	868	726	431	2 025
Mokestis už metus	28	94	138	44	276
Parduoto turto nusidėvėjimas	-	(70)	(720)	(40)	(830)
2013 m. gruodžio 31 d.	163	892	144	435	1 471
Mokestis už metus	51	233	247	25	505
Parduoto turto nusidėvėjimas	(160)	(202)	(7)	(99)	(308)
2014 m. gruodžio 31 d.	54	923	384	361	1 668
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	178	71	455	82	786
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	12	37	721	72	842

Visa įranga naudojama pagrindinėje veikloje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(18) NEMATERIALUSIS TURTAS

	Programinė įranga tūkst. eurų	Santykiai su klientais tūkst. eurų	Prestižas tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
<u>Įsigijimo savikaina</u>				
2012 m. gruodžio 31 d.	320	929	10 905	12 154
Įsigytas turtas	138	-	-	138
Parduotas turtas	(101)	-	-	(101)
2013 m. gruodžio 31 d.	357	929	10 905	12 191
Įsigytas turtas	1 052	-	-	1 052
Parduotas turtas	(65)	-	-	(65)
2014 m. gruodžio 31 d.	1 344	929	10 905	13 178
<u>Sukaupta amortizacija ir nuvertėjimas</u>				
2012 m. gruodžio 31 d.	273	608	2 430	3 311
Mokestis už metus	30	60	-	90
Parduoto turto nusidėvėjimas	(70)	-	-	(70)
2013 m. gruodžio 31 d.	233	668	2 430	3 331
Mokestis už metus	66	60	-	126
Parduoto turto nusidėvėjimas	(4)	-	-	(4)
2014 m. gruodžio 31 d.	295	728	2 430	3 453
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	124	261	8 475	8 860
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	1 049	201	8 475	9 725

Santykių su klientais vertė apskaičiuojama pagal apskaičiuoto perteklinio pelno atskaičius mokesčius grynąją dabartinę vertę, sukurtą per visą veiklos vykdymo laikotarpį. Apskaičiuojant remiamasi 2008–2018 m. prognozėmis; apskaičiuojant taikomas klientų išsaugojimo procentinis dydis yra 69 proc. Remiantis stebimos rinkos duomenimis, apibrėžiamas santykių su klientais naudingo tarnavimo laikotarpis yra 10 metų. Santykių su klientais vertė buvo pakartotinai įvertinta 2010 m. pabaigoje, kai buvo įvertinta faktinė antrinės Bendrovės draudimo portfelio plėtra. Remiantis vadovybės sprendimais, klientų lojalumo koeficientas sumažėjo iki 62 proc. ir buvo pripažintas 183 tūkst. eurų dydžio vertės sumažėjimas. Peržiūrėjusi 2014 m. prielaidas, vadovybė nustatė, jog numatytos prognozės išlieka aktualios.

Prestižas buvo pripažintas dėl antrinės Bendrovės įsigijimo 2008 m., vėliau ji buvo perorganizuota kaip filialais. Kiekvienų ataskaitinių metų pabaigoje vadovybė vertina, ar nesumažėjo prestižo vertė palygindama esančių pinigų kuriančių vienetų likutines vertes, įskaitant priskirtą prestižą, su jų atgautinomis sumomis. Lietuvos filialas laikomas įplaukas generuojančiu vienetu. 2014 m. nepripažintas joks prestižo vertės sumažėjimas.

Vertinant remiamasi diskontuotų dividendų metodu. Pelnas atskaičius mokesčius laikomas savininkams paskirstytino laisvo pinigų srauto kintamuoju. Tačiau prieš savininkams gaunant dividendus būtina sudaryti reikalingą mokumo kapitalą. Išlaikius padidintą mokumo kapitalą, likusi suma išmokama kaip dividendai. Neigiamas skaičius reiškia, kad tam, jog būtų išlaikytas būtinas apskaičiuotas mokumo kapitalas, būtina įnešti lėšų į nuosavą kapitalą.

- Pagal šią formulę apskaičiuota, kad diskonto norma, nuosavybės kaina, yra 8,4 proc. (2013 m.: 10,2 proc.): $CoE^2 = Rf^3 + Rp^4 \times Beta^5$
 - Rf: Lietuvos Vyriausybės obligacijos, kurių terminas yra apie 10 metų 1,9 proc. (2013 m.: Lietuvos Vyriausybės obligacijos, kurių terminas yra apie 10 metų 3,7 proc.)
 - Rp = 6,5 proc. (2013 m.: 6,5 proc.)
 - 1,0 Beta (2013 m.: 1,0)
- GDV (grynoji dabartinė vertė) susideda iš šių komponentų.
 - Dividendų GDV aiškiai apibrėžtu numatomu 2015E–2023E m. laikotarpiu.
 - Likvidacinė vertė numatomu laikotarpiu nuo 2024 m. (remiantis 3 proc. likvidacinės vertės augimo prielaida (2013 m.: 3 proc.).

2 CoE – nuosavo kapitalo kainos;
3 Rf – nerizikinga palūkanų norma;
4 Rp – rizikos marža;
5 Beta – skaičius, apibrėžiantis grąžą pramonei.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(18) NEMATERIALUSIS TURTAS (tęsinys)

- Siekiant ištirti pagrindinių (įmokų augumo, pelningumo (kredito rizikos) ir diskonto normos) prielaidų pasikeitimo įtaką, buvo atlikta jautrumo analizė.

Apskaičiuojant būsimą pinigų srautą buvo taikomos šios prielaidos:

- 2014 m. išaugo Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinka. Augimo tempai buvo didesni euro zonos šalyse (Latvijoje ir Estijoje). Prognozuojamas rinkos augimas.
- Neapdrausta rinkos dalis – didelė ir tai ateityje užtikrins ženklų augimą. Šiandien Baltijos šalių draudimo rinka ženkliai atsilieka nuo ES ir Centrinės ir Rytų Europos draudimo bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma palyginti su BVP ir bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma vienam gyventojui.
- Numatome, kad CGU veiklos efektyvumas bus proporcingas „Gjensidige Baltic“ veiklos efektyvumui: šiek tiek didesnis negu rinkoje apskritai, todėl vidutiniškai padidės rinkos dalis (nuo dabar esančių 6,6 proc. iki 7,9 proc. 2023 m.) (2013 m.: nuo dabar esančių 7,8 proc. iki beveik 8,5 proc. 2022 m.).
- Šiuo metu išmokėjimų suma siekia 63–65 proc. (prioritetas pelningumui) (2013 m.: 65–67 proc.), tikimasi, kad per kitus 5 metus ji, nepaisant didėjančios konkurencijos rinkoje ir spaudimo kainoms, išliks stabili.
- 2014 m. skolų koeficientas siekė apie 29 proc. (2013 m.: 26 proc.) ir tai yra vienas iš geriausių rodiklių Lietuvos draudimo rinkoje. Tačiau palyginus su brandžiomis draudimo rinkomis, lygis yra gana aukštas ir apskritai tikimasi nuosmukio rinkoje daugiausia dėl šių priežasčių:
 - Rinkoje sąnaudų koeficiento lygis sumažės dėl konsolidacijos ir dėl to, kad bendrovės taps didesnės tiek dėl organinio, tiek dėl neorganinio augimo.
 - Rinkos dalyviai taps efektyvesni ir profesionalesni.
 - „Gjensidige Baltic“ ir toliau tęs veiksmingą „Pan-Baltic“ veiklą centralizuojant tam tikras funkcijas ir gaunant pelną iš masto ekonomijos ir sinergijų su „Gjensidige“.
 - Sumažinti komisiniai atlyginimai tarpininkams, kurie šiuo metu visoje rinkoje yra dideli.
 - Manoma, kad sąnaudų santykis sumažės iki 28,5 proc. (2013 m.: 23 proc.). Šis sumažėjimas yra nežymus, nes planuojamos didelės investicijos į technologijas.
- Manoma, kad investicijų grąža ateinančiais metais sieks apie 2 proc. (2013 m.: 2 proc.).

Pagrindinėms prielaidoms priskirtos reikšmės atspindi vadovybės įvertintas būsimas pramonės kryptis ir yra grindžiamos tiek išoriniais, tiek vidiniais šaltiniais (faktiniai duomenys).

Jautrumo analizė rodo, kad numatomos kapitalo sąnaudos ir numatomų nuostolių koeficientas yra svarbiausi veiksniai nustatant, ar reikalingas prestižo nuvertinimas. Toliau pateikiamoje lentelėje nurodomas kapitalo sąnaudų ir nuostolių koeficiento jautrumas. Ši jautrumo analizė rodo, jog ataskaitos metu nuvertinimas nereikalingas.

Nuostolių koeficientas	Kapitalo sąnaudos				
	7,4 %	7,9 %	8,4 %	8,9 %	9,4 %
+3 %	2,4	3,3	1,6	0,2	-1,0
Dabartinės prielaidos	16,8	13,4	10,7	8,4	6,5
-3 %	28,2	23,6	19,8	16,7	14,0

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(19) LĖŠŲ INVESTICIJŲ PAŽYMĖJIMAI PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOJE
APSKAITYTI TIKRAJA VERTE

	2014 m.		2013 m.	
	Investicijų tikroji vertė tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų	Investicijų tikroji vertė tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų
„Citadele Baltic“ nekilnojamojo turto fondas II	30	100	34	100
	30	100	34	100

(20) VERTYBINIAI POPIERIAI IR KITI PASTOVIŲJŲ PAJAMŲ VERTYBINIAI POPIERIAI
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOJE APSKAITYTI TIKRAJA VERTE

	2014 m.		2013 m.	
	Investicijų tikroji vertė tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų	Investicijų tikroji vertė tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų
Lietuvos Vyriausybės obligacijos	8 054	8 021	10 729	10 484
Latvijos Vyriausybės obligacijos	-	-	2 551	2 517
	8 054	8 021	13 280	13 001

Visi vertybiniai popieriai yra 1 lygio tikrosios vertės hierarchijos priemonės.

(21) CENTRINIŲ BANKŲ ARBA VIETOS VYRIAUSYBIŲ IŠLEISTI ARBA GARANTUOTI
SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI IR KITI PASTOVIŲJŲ PAJAMŲ VERTYBINIAI
POPIERIAI, KLASIFIKUOJAMI KAIP LAIKOMI IKI IŠPIRKIMO TERMINO

	2014 m.			2013 m.		
	Amortizuota savikaina tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų	Tikroji vertė tūkst. eurų	Amorti- zuota savikaina tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų	Tikroji vertė tūkst. eurų
Latvijos Vyriausybės obligacijos	14 869	14 869	16 176	20 782	20 660	22 005
Lietuvos Vyriausybės obligacijos	26 843	26 843	27 469	27 663	28 554	28 147
Lenkijos Vyriausybės obligacijos	5 768	5 768	5 609	-	-	-
	47 480	47 480	49 254	48 445	49 214	50 152

Visi vertybiniai popieriai yra 1 lygio tikrosios vertės hierarchijos priemonės.

(22) TERMINUOTIEJI INDĖLIAI KREDITO INSTITUCIJOSE

Investicinis portfelis, paskirstytas pagal šalį:

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Latvija	10 754	12 486
	10 754	12 486

Bendra didžiausia kredito rizika lygi 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės grynajai didžiausiai kredito rizikai ir siekė 10 754 tūkst. eurų (2013 m.: 12 486 tūkst. eurų).

Dėl mažų palūkanų, aplinkos ir fakto, kad daugelio terminuotųjų indėlių kredito institucijose terminas yra iki 6 mėnesių, bet koks balansinės sumos tikrosios vertės skirtumas laikomas nereikšmingu.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(23) DRAUDĖJAI IR TARPININKAI

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Suma iš draudėjų ir tarpininkų bendraja verte	9 227	9 047
Atidėjimai abejotinoms skoloms	(798)	(826)
	<u>8 429</u>	<u>8 221</u>

	Bendroji vertė tūkst. eurų
Atidėjimas 2012 m. gruodžio 31 d.	<u>(1 271)</u>
Atidėjimo sumažėjimas	445
Atidėjimas 2013 m. gruodžio 31 d.	<u>(826)</u>
Atidėjimo sumažėjimas (8 pastaba)	28
Atidėjimas 2014 m. gruodžio 31 d.	<u>(798)</u>

Dėl gautinų sumų trumpalaikio pobūdžio bet koks balansinės sumos tikrosios vertės skirtumas laikomas nereikšmingu.

(24) PERDRAUDIMO VEIKLOS GAUTINOS SUMOS

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Perdraudimo veiklos gautinų sumų bendroji vertė	240	246
	<u>240</u>	<u>246</u>

(25) KITOS IŠ ANKSTO APMOKĖTOS IŠLAIDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Programos, licencijos	-	157
Kiti išankstiniai apmokėjimai	170	196
	<u>170</u>	<u>353</u>

(26) PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Indėliai iki pareikalavimo kredito institucijose	3 317	2 803
Pinigai ir pinigų ekvivalentai bendraja verte	<u>3 317</u>	<u>2 803</u>

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(27) NUOSAVAS KAPITALAS

Akcinis kapitalas

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinis kapitalas siekė 32 015 tūkst. eurų, jį sudarė 225 000 akcijos (visiškai apmokėtos).

Bendrovė, laikydamasi įstatymuose nustatytų reikalavimų, dar kartą įregistravo savo akcinį kapitalą eurais pagal 2014 m. kovo 27 d. akcininkų susirinkimo sprendimą. 2014 m. gruodžio 31 d. akcinį kapitalą sudarė 225 000 akcijos, kurių bendra nominali vertė siekė 31 950 tūkst. eurų. Vienos akcijos nominali vertė yra 142 eurai. Akcininkų struktūra nesikeitė.

	2014 m.		2013 m.	
	Kiekis	tūkst. eurų	Kiekis	tūkst. eurų
Balsavimo teisę suteikiančios paprastosios akcijos	225 000	31 950	225 000	32 015
	225 000	31 950	225 000	32 015

Kiekviena akcija suteikia teisę balsuoti akcininkų susirinkimuose, teisę gauti dividendus, apie kuriuos retkarčiais paskelbiama, ir teisę į likvidacinį turtą.

Bendrovės akcininkas

	2014 m.		2013 m.	
	Akcijų skaičius	Procentinė akcinio kapitalo dalis	Akcijų skaičius	Procentinė akcinio kapitalo dalis
„Gjensidige Forsikring“	225 000	100	225 000	100
	225 000	100	225 000	100

Atsargos kapitalas ir kiti rezervai

Remiantis akcininko priimtais sprendimais, dalis pelno buvo perkelta į atsargos kapitalą ir kitus rezervus. Šiais rezervais gali naudotis akcininkas ir rezervams netaikomi jokie apribojimai.

Nepaskirstytojo pelno ir ataskaitinių metų pelno paskirstymas

Valdyba ir Taryba pasiūlė pridėti ataskaitinių metų pelną prie nepaskirstytojo pelno.

(28) ATIDĖTIEJI MOKESČIAI

Bendrovė įskaito atidėtųjų mokesčių turtą ir įsipareigojimus tik tuomet, kai tai leidžiama pagal teisės aktus ir atidėtieji mokesčiai susiję su tų pačių mokesčių administravimu.

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Atidėtųjų mokesčių turtas metų pradžioje	314	478
Atidėtųjų mokesčių išlaidos ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje (16 pastaba)	29	(164)
Atidėtųjų mokesčių turtas metų pabaigoje	343	314

Atidėtųjų pajamų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra priskiriami šiems straipsniams:

	2014 m.		2013 m.	
	Turtas	Įsipareigo- jimai	Turtas	Įsipareigo- jimai
Laikinas mokestinis skirtumas tarp materialaus ilgalaikio turto (nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų) likutinių verčių, parodytų finansinėje atskaitomybėje, ir verčių, parodytų mokestinėje atskaitomybėje	-	-	-	-
Skirtingų atidėjinių įtaka	343	-	314	-
Mokestiniai nuostoliai, perkelti iš ankstesniųjų metų (Lietuvos skyrius) *	-	-	-	-
Bendras atidėtųjų mokesčių turtas	343	-	314	-
Nepripažintas atidėtųjų mokesčių turtas	-	-	-	-
Grynasis atidėtųjų mokesčių turtas	343	-	314	-

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(28) ATIDĖTIEJI MOKESČIAI (tęsinys)

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Priskirtina:		
Latvijai	175	249
Lietuvai	103	65
Atidėtųjų mokesčių metų pabaigoje iš viso bendraja verte	278	314

(29) ATIDĖJINIAI

	Atidėjinys nepanaudotoms atostogoms tūkst. eurų
2012 m. gruodžio 31 d.	413
Sumažinti atidėjiniai (15 pastaba)	(47)
2013 m. gruodžio 31 d.	366
Sumažinti atidėjiniai (15 pastaba)	(141)
2014 m. gruodžio 31 d.	225

(30) PERDRAUDIMO VEIKLOS ĮSIPAREIGOJIMAI

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Mokėtina perdraudėjui – „Gjensidige Forsikring“ (36 pastaba)	-	188
Mokėtina kitiems perdraudėjams	3	1
	3	189

Persidraudimo rezultatas bendrojo pelno (nuostolių) ataskaitoje

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Perdraudėjo pasirašytų draudimo įmokų dalis (5 pastaba)	(1 622)	(1 753)
Perdraudėjo išmokėtų draudimo išmokų dalis (9 pastaba)	2 491	549
Draudėjo numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių dalis (10 pastaba)	(1 643)	258
Perdraudimo komisinių ir pelno dalis	(3)	-
Grynasis persidraudimo rezultatas	(777)	(946)

(31) MOKESČIAI IR SOCIALINĖS ĮMOKOS

	Likutis 2013-12-31 skola (+)/ permoka (-) tūkst. eurų	Apskaičiuota 2014 m. (+) tūkst. eurų	Sumokėta 2014 m. (-) tūkst. eurų	Likutis 2014-12-31 skola (+)/ permoka (-) tūkst. eurų
Mokestis				
Pelno mokestis Latvijoje	(393)	44	(140)	(489)
Pelno mokestis Lietuvoje	394	177	(586)	(15)
Pridėtinės vertės mokestis Latvijoje	-	237	(219)	18
Pridėtinės vertės mokestis Lietuvoje	13	79	(90)	2
Socialinės įmokos Latvijoje	98	1 061	(1 076)	83
Socialinės įmokos Estijoje	13	303	(291)	25
Socialinės įmokos Lietuvoje	102	1 510	(1 494)	118
Gyventojų pajamų mokestis Latvijoje	57	700	(695)	62
Gyventojų pajamų mokestis Estijoje	1	160	(151)	10
Gyventojų pajamų mokestis Lietuvoje	-	533	(533)	-
Nekilnojamojo turto mokestis Lietuvoje	1	2	(2)	1
Aplinkos apsaugos mokestis Lietuvoje	1	-	(1)	-
	287	4 806	(5 278)	(185)
Įskaitant				
Įsipareigojimus	680		319	
Permokas	(393)		(504)	

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(32) KITI KREDITORIAI

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Mokėtina Latvijos transporto priemonių draudikų biurui	29	54
Mokėtina Lietuvos transporto priemonių draudikų biurui	92	134
Mokėtina Finansų ir kapitalo rinkos komisijai	60	46
Mokėtina darbuotojams	54	57
Gautos sąskaitos faktūros	185	189
Kiti įsipareigojimai	30	223
	450	703

(33) SUKAUPTOS IŠLAIDOS IR ATIDĖTOS PAJAMOS

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Sukaupti tarpininkų komisiniai atlyginimai	702	571
Sukaupta premijų darbuotojams suma	564	288
Rezervas teismo sprendimams	126	126
Kita	3	21
	1 395	1 006

(34) PRIVALOMI MOKĖJIMAI

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Latvijos transporto priemonių draudikų biuras (14 pastaba)	138	196
Finansų ir kapitalo rinkos komisija (14 pastaba)	274	351
	412	547

(35) SANDORIAI IR LĖŠOS SUSIJUSIOSE ŠALYSE

Susijusios šalys apibrėžiamos kaip Bendrovės akcininkas, Valdybos ir Tarybos nariai, jų artimi giminaičiai ir bendrovės, kuriose jie turi reikšmingą įtaką ir kontrolę.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovė buvo sudariusi tokius susitarimus su susijusiomis šalimis:

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Gjensidige Forsikring, kontroliuojančioji bendrovė:		
Perdraudimo įmokos, perleistos kontroliuojančiai bendrovei	(1 621)	(1 567)
Perdraudimo įmokos, gautos iš kontroliuojančiosios bendrovės	2 479	472
Valdybos nariai		
Gautos draudimo įmokos	-	-
	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
„Gjensidige Forsikring“, kontroliuojančioji bendrovė		
Perdraudimo gautinos sumos	-	-
Perdraudimo veiklos įsipareigojimai (31 pastaba)	-	188

(36) DARBUOTOJŲ SKAIČIUS

	2014 m.	2013 m.
Darbuotojai	401	415
Agentai	216	272
	617	687
	2014 m.	2013 m.
„Gjensidige Baltic“ buveinė	116	106
Filialai Latvijoje	112	156
Filialas Estijoje	39	30
Filialas Lietuvoje	350	395
	617	687

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(37) INFORMACIJA APIE ATLYGINIMUS VALDYBAI IR VADOVYBEI

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Atlyginimas Valdybos nariams	-	11
Socialinės įmokos nuo atlyginimų	-	3
	<u>-</u>	<u>14</u>

Ataskaitiniais metais Tarybos nariai negavo jokio atlygio už savo darbą Taryboje.

Remiantis Finansų ir kapitalo rinkos komisijos (FKRK) dokumento „Informacijos atskleidimo reglamentas Nr. 61“ 28.7 punktu, „AAS Gjensidige Baltic“ skelbia informaciją apie atlyginimus pagal pareigų grupes: grupė, apimanti „AAA Gjensidige Baltic“ Valdybos narius, ir grupė, apimanti kitas pareigas, kurios turi įtakos „AAA Gjensidige Baltic“ rizikos profiliui.

	2014 m.			2013 m.		
	Fiksuotas atlyginimas tūkst. eurų	Kintantis atlyginimas tūkst. eurų	Darbuotojų skaičius tūkst. eurų	Fiksuotas atlyginimas tūkst. eurų	Kintantis atlyginimas tūkst. eurų	Darbuotojų skaičius
„AAS Gjensidige Baltic“ Valdybos nariai	-	-	-	11	-	1
„AAS Gjensidige Baltic“ pareigos, turinčios reikšmingą įtaką bendrovės rizikos profilui	1 067	-	13	830	105	14
	<u>1 067</u>		<u>13</u>	<u>841</u>	<u>105</u>	<u>15</u>

Kintantis atlyginimas apima vadovybės premijas ir kitas išmokas.

(38) VEIKLOS NUOMA

Bendrovė kaip nuomininkas

Bendrovės nuomininkės teisėmis nuomojamų patalpų ateities periodiniai minimalūs nuomos mokėjimai pagal galiojančias nuomos sutartis yra tokie:

:

	2014 m. tūkst. eurų	2013 m. tūkst. eurų
Mažiau nei metai	518	640
1–5 metai	2 129	3 201
	<u>2 647</u>	<u>3 841</u>

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(39) DRAUDIMO ĮSIPAREIGOJIMŲ APMOKĖJIMO TERMINAI

Toliau pateiktoje lentelėje parodyti draudimo įsipareigojimų apmokėjimo terminų analizė, grindžiama numatoma grynąja pinigų įplauką iš draudimo įsipareigojimų suma.

2014 m. gruodžio 31 d.	Per 6 mėnesius tūkst. eurų	6–12 mėnesių tūkst. eurų	1–2 metus tūkst. eurų	2–5 metus tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos techniniai atidėjiniai	18 681	6 562	-	-	25 243
Išmokėjimų techniniai atidėjiniai	9 061	8 305	6 292	1 510	25 168
Draudėjų techninių atidėjinių dalis	(1 799)	(962)	(407)	(98)	(3 266)
Draudėjams mokėtinos sumos	2 981	-	-	-	2 981
Tarpininkams mokėtinos sumos	101	-	-	-	101
Už perdraudimo veiklą mokėtinos sumos	3	-	-	-	3
Bendra grynoji pinigų įplauką iš draudimo įsipareigojimų suma	29 028	13 905	5 885	1 412	50 230

2013 m. gruodžio 31 d.	Per 6 mėnesius tūkst. eurų	6–12 mėnesių tūkst. eurų	1–2 metus tūkst. eurų	2–5 metus tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos techniniai atidėjiniai	20 802	7 309	-	-	28 112
Išmokėjimų techniniai atidėjiniai	9 614	8 813	6 678	1 602	26 707
Draudėjų techninių atidėjinių dalis	(2 726)	(1 443)	(598)	(142)	(4 909)
Draudėjams mokėtinos sumos	2 308	-	-	-	2 308
Tarpininkams mokėtinos sumos	166	-	-	-	166
Už perdraudimo veiklą mokėtinos sumos	189	-	-	-	189
Bendra grynoji pinigų įplauką iš draudimo įsipareigojimų suma	30 354	14 680	6 080	1 460	52 574

(40) PRIVALOMASIS VAIRUOTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS (PVCAD)

Remiantis Latvijos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymu, per eismo įvykį nukentėjusio asmens patirta neturtinė žala, skausmas ir kančia apima fizinį skausmą, moralines kančias, nepatogumus, dvasinį sukrėtimą, emocinę depresiją, pažeminimą, reputacijos pablogėjimą, sumažėjusias galimybes bendrauti su kitais ir kitą neturtinę žalą, skausmą ir kančią, kylančią dėl asmens sužalojimo ar gyvybės netekimo eismo įvykyje. Ministrų kabineto nutarime Nr. 331 nustatytas kompensacijos už neturtinę žalą, skausmą ir kančias limitas, kuris svyruoja nuo 30 iki 570 eurų, ir tokios žalos apskaičiavimo tvarka. Tačiau Europos Teisingumo Teismo sprendime byloje C-277/12 prieš Latvijos bendrovę nustatyta, kad Latvijos ministrų kabineto nutarimas neatitinka ES direktyvų nuostatų. Dabar šį klausimą sprendžia Latvijos Respublikos Vyriausybė.

Šių finansinių ataskaitų paskelbimo dieną nebuvo priimtas joks įstatymas minėtai neatitiktai pašalinti. Tebėra neaiškumų dėl žalos limito pagal įstatymą, ar įstatymas galios perspektyviai ar retrospektyviai, ar atsakomybė, jeigu tokia yra, bus perduota Latvijos rinkos draudikams visa apimtimi ar ne. 2014 m. sausio 31 d. TPVCA IBNR rezervas reikalavimams dėl asmens sužalojimo yra 1 648 tūkst. eurų. Būtent dėl šios sumos ir kyla neaiškumų. Jeigu įstatymas bus taikomas atgaline data, ji gali pasikeisti. Bendrovės vadovybė atidžiai stebi padėtį ir svarstys savo poziciją, kai bus daugiau aiškumo.

(41) POBALANSINIAI ĮVYKIAI

2015 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublika prisijungė prie euro zonos, ir Lietuvos litas buvo pakeistas euru. 2015 m. sausio 1 d. „Gjensidige Baltic AAS“ Lietuvos filialas konvertavo savo finansinę apskaitą į eurus. Paskesnių metų finansinės ataskaitos taip pat bus rengiamos eurai. Ateityje palyginamoji informacija bus konvertuota į eurus pagal oficialų valiutos kursą: LTL 3,4528 = 1 EUR.

FINANSIŅŪ ATASKAITŪ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

„KPMG Baltics SIA“
Vesetas iela 7
Ryga, LV 1013
Latvija

Tel. +371 670 380 00
Faks. +371 670 380 02
Tinklālapis: www.kpmg.lv

Neprieklausomo auditoriauis ataskaita

AAA „Gjensidige Baltic“ akcininkui

Išvada apie finansines ataskaitas

Atlikome „AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovės) pridētū finansiniū ataskaitū, kurias sudaro 2014 m. gruodžio 31 d. finansinēs būklēs ataskaita, tā dienā pasibaigusiū finansiniū metū atskiros bendrūjū pajamū, nuosavo kapitalo pokyčīū ir pinigū srautū ataskaitas bei svarbiū apskaitas metodū santrauka ir kiti aiškinamieji raštai, išdēstyti 8–58 puslapiuose, audītā.

Vadovybēs atsakomybē už finansines ataskaitas

Vadovybē yra atsakinga už šīū atskirū ir konsoliduotū finansiniū ataskaitū parengimā ir teisingā pateikimā pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinēs atskaitomybēs standartus (TFAS) ir už tokiā vidaus kontrolē, kokiā, vadovybēs sprendimu, yra būtina, norint parengti finansines ataskaitas, kuriose nebūtū reikšmingū dēl sukčiavimo ar klaidū atsiradusiū netikslumū.

Auditoriauis atsakomybē

Mūsū pareiga – remiantis mūsū atliktu auditu, pareikšti nuomonē apie šīā atskirā ir konsoliduotā finansinē atskaitomybē. Auditā atlikome pagal tarptautinius audito standartus. Pagal šiuos standartus mes privalome laikytis etikos reikalavimū, planuoti ir atlikti auditā taip, kad galētume gauti pakankamā patikinimā, kad finansinēje atskaitomybėje nėra reikšmingū netikslumū.

Audito metu atliekamos procedūros, kurios leidžia surinkti finansinēje atskaitomybėje pateiktas sumas ir kitā informacijā patvirtinančius audito įrodymus. Sertifikuotas įmoniū auditorius pasirenka procedūras ir atlieka dēl sukčiavimo ar klaidū atsiradusiū finansinēs atskaitomybēs reikšmingū netikslumū rizikos vertinimā vadovaudamasis audito nuovoka. Atlikdamas šiuos rizikos įvertinimus, sertifikuotas įmoniū auditorius išnagrīnēja vidaus kontrolēs sistemā, susijusiā su subjekto finansinēs atskaitomybēs parengimu ir teisingu pateikimu, tam, kad nustatyti esamomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad pateiktū nuomonē dēl subjekto vidaus kontrolēs veiksmingumo. Audito metu taip pat įvertinamas subjekto taikomū apskaitas metodū tinkamumas ir vadovybēs atliktū apskaitiniū įvertinimū pagrįstumas. Taip pat įvertinamas bendras finansinēs atskaitomybēs dokumentū pateikimas.

Esame įsitikinē, kad savo audito nuomonei pagrįsti surinkome pakankamus ir tinkamus audito įrodymus.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Nuomonė

Mūsų nuomone, šie finansinės atskaitomybės dokumentai tikrai ir teisingai atspindi AAS „Gjensidige Baltic“ 2014 m. gruodžio 31 d. buvusią finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusį finansinių metų buvusių finansinės veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Taip pat mūsų pareiga yra įvertinti, ar Tarybos ir Valdybos pranešime (vadovybės ataskaitoje), išdėstytoje 4–6 puslapiuose pateikta apskaitos informacija, už kurios parengimą yra atsakinga vadovybė, atitinka finansines ataskaitas. Mūsų darbas dėl vadovybės ataskaitos apsiribojo nurodyta apimtimi ir neapėmė jokios informacijos apžvalgos, išskyrus informaciją, esančią Bendrovės finansinėse ataskaitose. Mūsų nuomone, vadovybės ataskaita atitinka finansinę atskaitomybę.

„KPMG Baltics SIA“
Licencijos Nr. 55

/Parašas/

Ondrej Fikrle
Partneris
Ryga, Latvija
2015 m. kovo 6 d.

/Parašas/

Armine Movsisjana
Prisieksi auditorė
Pažymėjimo Nr. 178

Ši ataskaita yra išversta iš latvių kalbos į anglų kalbą. Esant neatitikimams tarp šių dviejų ataskaitų, vadovaujasi versija latvių kalba.